Szanowni Państwo !

Okres objęty niniejszym sprawozdaniem był pierwszym pełnym rokiem kalendarzowym prezydentury Tadeusza Krzakowskiego. Prezydent w pełni realizował już określone swym programem wyborczym, priorytetami rozwoju gminy, potrzebami mieszkańców miasta oraz stanowionymi przez Radę Miejską aktami prawa lokalnego zadania gospodarcze, ekonomiczne, społeczne, socjalne i kulturalne, stojące przed nim - jako organem wykonawczym samorządu Legnicy. Polityka samorządowa władz miasta, oparta na zrównoważonym, racjonalnie wspieranym bezpiecznymi kredytami oraz aktywnie pozyskiwanymi dotacjami budżecie, zmierzała, m.in., do zaspokojenia podstawowych socjalnych i bytowych potrzeb legniczan, w tym do ograniczenia rozmiarów i łagodzenia skutków bezrobocia, zwiększenia inwestycyjnej atrakcyjności miasta, zakończenia trwających i otwierania nowych inwestycji komunalnych, kreowania wizerunku Legnicy jako ponadregionalnego, przyjaznego mieszkańcom, gościom, przyjaznego środowisku naturalnemu ośrodka nowoczesnej gospodarki, edukacji i kultury.

Sprawozdanie obejmuje pełny przegląd działań prezydenta we wszystkich sferach funkcjonowania gminy, od organizacji Urzędu Miejskiego poczynając, na zagadnieniach współpracy zagranicznej oraz udzielania pomocy osobom niepełnosprawnym kończąc. Jego intencją jest dostarczenie Wysokiej Radzie źródła wiedzy na ten temat, pozwalającego na obiektywną jej konfrontację z własnymi obserwacjami społeczno – gospodarczego, publicznego życia Legnicy w 2003 roku.

I. ZARZĄDZANIE MIASTEM

Magistrat

Pracami Urzędu Miasta kieruje Prezydent Miasta, w czym bezpośrednio pomagają mu jego Zastępcy, Sekretarz Miasta i Skarbnik Miasta.

W 2003 r. prezydent miasta postawił przed urzędnikami Magistratu wysokie wymagania, określając najważniejsze funkcje, jakie mają wypełniać, tj.:

- sprawne i terminowe wydawanie decyzji administracyjnych,

- kulturalna, rzeczowa i profesjonalna obsługa interesantów.

Wprowadzono też zasadę monitorowania pracy Urzędu i ankietowania osób załatwiających sprawy w Urzędzie pod kątem ich satysfakcji z poziomu obsługi.

Aby zapewnić sprawne i merytoryczne przygotowywanie projektów na środki unijne, prezydent miasta powołał 3-osobowy zespół ds. integracji europejskiej, który w pierwszym półroczu 2003 r. był w strukturze Wydziału Nadzoru, Spraw Osobowych i Informacji, a od 1 września w Wydziale Rozwoju Miasta. Przywiązując do tej sprawy szczególną uwagę, prezydent kierował pracownice na liczne szkolenia, organizowane m.in. przez Urząd Marszałkowski, Dolnośląski Urząd Wojewódzki, Stowarzyszenie Dolny Śląsk w Unii Europejskiej. *Ponadto Marta Żołnierewicz, pracownica Wydziału Rozwoju Miasta, na wniosek prezydenta, została skierowana przez Urząd Marszałkowski na trzytygodniowy staż do Brukseli* (od 13 października), a następnie do Drezna - w Ministerstwie Gospodarki i Pracy (od 3 listopada do 5 grudnia). Wcześniej prezydent oddelegował M. Żołnierewicz na półroczny cykl zajęć z zakresu integracji europejskiej - w ramach projektu I edycji Europejskiego Banku Kadr Dolnego Śląska.

Prezydent miasta jako organ wykonawczy gminy nie tylko realizuje uchwały Rady Miejskiej Legnicy, lecz także zajmuje się bieżącym zarządzaniem i aktywnie uczestniczy w programowaniu działalności samorządu, przygotowując projekty uchwał Rady.

Najważniejsze zadania prezydenta miasta sformułowane na 2003 rok:

> przygotowywanie projektów uchwał Rady Miejskiej,
> określanie sposobu realizacji uchwał podjętych przez Radę,
> prowadzenie negocjacji z partnerami zewnętrznymi,
> przystąpienie do opracowania Strategii rozwoju Legnicy na lata 2004 - 2014,
> aktywizacja środowiska gospodarczego miasta,
> bieżący nadzór nad realizacją wyznaczonych celów, zwłaszcza w zakresie realizacji inwestycji miejskich i poprawy bezpieczeństwa oraz budżetu miasta, w tym pozyskiwania funduszy zewnętrznych na realizację zadań własnych gminy i przygotowywania kart projektów zadań inwestycyjnych do umieszczenia w bazie Internetowego Systemu Ewidencji Kart Projektów (ISEKP),
> budowanie pozytywnego wizerunku miasta m.in. poprzez udział w regionalnych i

ogólnopolskich konkursach i targach oraz w pracach ogólnopolskich i regionalnych związków miast i gmin,

> informacja publiczna i komunikacja społeczna.

Realizując bieżące zadania gminy, prezydent miasta podejmuje decyzje w postaci postanowień i zarządzeń*,* które są przekazywane do realizacji dyrektorom wydziałów Urzędu Miasta. W 2003r. wydał 556 postanowień i 75 zarządzeń. *Ich realizacja jest omówiona w załączniku.*

Przy podejmowaniu decyzji prezydent miasta zasięgał opinii powołanego zespołu konsultacyjnego, który od 1 września przyjął nazwę Kolegium Prezydenta. W jego pracach uczestniczyli: zastępcy prezydenta, przewodniczący Rady Miejskiej, skarbnik i sekretarz miasta, koordynator radców prawnych, dyrektor Biura Prezydenta i rzecznik prasowy. W 2003r. odbyto 53 posiedzenia.

W 2003 r. prezydent miasta przyjął 112 projektów uchwał Rady Miejskiej i skierował je do Rady jako własne inicjatywy uchwałodawcze*,* w tym trzy projekty ponownie - z powodu rozstrzygnięcia nadzorczego Wojewody Dolnośląskiego (w sprawie zmiany nazwy części ulicy Ignacego Paderewskiego, nadania nazw niektórym ulicom i drogom na obszarze miasta Legnicy, zmiany nazwy ulicy Brukowej i części ulicy Partyzantów).

Ponadto prezydent zajął stanowisko w sprawie projektów uchwał Rady, przedłożonych przez grupę radnych Ligi Polskich Rodzin - w sprawie udzielenia bonifikat przy przekształcaniu prawa użytkowania wieczystego w prawo własności ***oraz radnego Ryszarda Kępy*** - w sprawie przyjęcia programu gminy Legnica dotyczącego wspierania małych i średnich przedsiębiorstw.

Prezydent miasta przedłożył Radzie także dwa Zarządzenia : nr 19/IV/2003 z dnia 19 marca 2003 r. w sprawie sprawozdania z wykonania budżetu miasta Legnicy za rok 2002 i nr 79/IV/2003 z dnia 15 grudnia 2003 r. w sprawie projektu uchwały budżetowej miasta Legnicy na rok 2004.

W 2003 r. prezydent przedkładał pod obrady Wysokiej Rady comiesięczne Raporty ze swej działalności oraz przekazał 30 dokumentów sprawozdawczo - informacyjnych, w tym m.in. sprawozdanie z działalności MOPS w 2002r., o współpracy zagranicznej Legnicy w 2002 r., z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za 2002r., sprawozdanie z prac Zarządu Miasta i Prezydenta Miasta za 2002 r., "Informatyzacja Urzędu Miasta. Stan aktualny i zamierzenia", "Założenia polityki rozwoju handlu w Legnicy", "Kierunki promocji Legnicy", informacja o realizacji programu "Porozumienie dla bezpieczeństwa Legnicy" w roku 2003, informacja o przebiegu wykonania budżetu miasta

Legnicy za I półrocze 2003r., informacja o stanie bezrobocia w Legnicy i jego łagodzeniu, sprawozdania z realizacji uchwał i wniosków Rady Miejskiej kadencji 2002 - 2006.
Również dla komisji problemowych Rady Miejskiej przygotowywano materiały informacyjne z różnych dziedzin życia społeczno - gospodarczego miasta.

Prezydent przekazał też Radzie Miejskiej propozycje tematów na sesje Rady Miejskiej i posiedzenia komisji problemowych Rady na rok 2004.

Struktura zarządzania
Oparta ona była na następujących zasadach:
- *obsługa mieszkańców,* koordynacja, nadzór i egzekwowanie bieżących zadań odbywa się *w Urzędzie Miasta,*
- w dziedzinach wymagających specjalizacji, powołane są jednostki typu "zarząd", zajmujące się konkretnymi zadaniami, zlecaniem ich wykonania i odbiorem pracy. W 2003 r. działały dwie tego typu jednostki - *Zarząd Gospodarki Mieszkaniowej, jako zakład budżetowy i Zarząd Dróg Miejskich, jako jednostka budżetowa,*
- usługi komunalne w dziedzinach kluczowych dla życia miasta, takich jak dostawa wody i odbiór ścieków, podstawowy transport publiczny oraz wywóz i składowanie odpadów komunalnych, wykonują *spółki miejskie* - jedna spółka akcyjna i trzy spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Prezydent miasta pełni w tych firmach funkcję Zgromadzenia Akcjonariuszy lub Zgromadzenia Wspólników i powołuje ich rady nadzorcze,
- zaspokajanie potrzeb mieszkańców w dziedzinie *edukacji, wychowania i pomocy społecznej odbywa się w strukturze jednostek budżetowych* - 47 placówek (przedszkola, szkoły, świetlice terapeutyczne, poradnie pedagogiczno - psychologiczne, dom dziecka, pogotowie opiekuńcze) *oraz gospodarstwa pomocniczego* - Basen Kąpielowy "Bąbelek". *Jednostką budżetową jest także Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,*
- *upowszechnianiem kultury zajmuje się 5 instytucji*, które stanowią samorządowe osoby prawne,
- upowszechnianiem rekreacji i sportu zajmuje się *jednostka budżetowa pod nazwą Ośrodek Sportu i Rekreacji.*
W strukturze zarządzania znajdują się ponadto: Miejski Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej, Miejska Izba Wytrzeźwień oraz Straż Miejska. *Instytucje te są także jednostkami budżetowymi.*
Ogółem w jednostkach organizacyjnych gminy, w tym także w spółkach komunalnych, na koniec ub. r. zatrudnionych było ok. 5270 osób.

- 6 stycznia 2003 r. prezydent miasta *powołał na zastępców prezydenta Jadwigę Zienkiewicz,* dotychczasowego dyrektora Wydziału Infrastruktury Komunalnej i *Ryszarda Białka,* prezesa Legnickiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej sp. z o.o.,

- *W związku z wejściem w życie z dniem 28 kwietnia 2003 r. ustawy z dnia 14 lutego 2003 r. o zmianie ustawy o zwalczaniu chorób zakaźnych, badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa oraz o Inspekcji Weterynaryjnej, Powiatowy Lekarz Weterynarii* jako kierownik Powiatowej Inspekcji Weterynaryjnej, wchodzący dotychczas w skład zespolonej administracji powiatowej pod zwierzchnictwem starosty - *stał się obecnie organem niezespolonej administracji rządowej*.

- Od 11 lipca - w *związku ze znowelizowaną ustawą prawo budowlane - zmieniły się kompetencje Wydziału Gospodarki Przestrzennej, Architektury i Budownictwa. Do Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego przeszły zadania związane* z zawiadomieniem o rozpoczęciu i zakończeniu budowy, składaniem wniosku o pozwolenie na użytkowanie obiektu budowlanego oraz zawiadomieniem o zmianie kierownika budowy, inspektora nadzoru inwestorskiego.

- 30 lipca prezydent T. Krzakowski *wprowadził zmiany organizacyjne, nadając Urzędowi Miasta nowy Regulamin Organizacyjny*, który wszedł w życie 1 września. Zmieniono nazwy kilku wydziałów: Wydział Gospodarki i Promocji na Wydział Rozwoju Miasta, Wydział Ekologii i Rolnictwa na Wydział Ochrony Środowiska i Rolnictwa, Wydział Ochrony Zdrowia i Spraw Społecznych na Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych, Wydział Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności na Wydział Zarządzania Kryzysowego i Obrony Cywilnej, Wydział Nadzoru, Spraw Osobowych i Informacji na Wydział Organizacji, Kadr i Kontroli.
Wydział Geodezji i Obrotu Nieruchomościami podzielono na dwa wydziały: Wydział Geodezji i Mienia oraz Wydział Gospodarki Nieruchomościami.
Utworzono nowy wydział - Biuro Prezydenta Miasta i Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności.
Zmiany dotyczyły także zakresu obowiązków niektórych wydziałów, w tym Administracyjno - Gospodarczego (Referat Informatyki przeszedł do Wydziału Organizacji, Kadr i Kontroli), Rozwoju Miasta (sprawy dot. gospodarki lokalami użytkowymi i nadzoru nad targowiskami przeszły w kompetencje Wydziału Infrastruktury Komunalnej, promocja miasta do Biura Prezydenta, organizacja przetargów do Wydziału Gospodarki Nieruchomościami), obsługa zespołu, a od 1 września Kolegium Prezydenta oraz współpraca zagraniczna i komunikacja z mieszkańcami z Wydziału Organizacji, Kadr i Kontroli do Biura Prezydenta).

- Wychodząc naprzeciw potrzebom środowiska osób niepełnosprawnych, z dniem

1 września ub. r. prezydent miasta utworzył w Wydziale Zdrowia i Spraw Społecznych Referat ds. Osób Niepełnosprawnych, którego kierownik pełni jednocześnie funkcję pełnomocnika prezydenta Legnicy ds. osób niepełnosprawnych,

- w ślad za zmianami organizacyjnymi Urzędu Miasta *prezydent dokonał również zmian na stanowiskach niektórych dyrektorów wydziałów,* powołując na stanowisko dyrektora Wydziału Gospodarki Nieruchomościami Jerzego Milera, na dyrektora Wydziału Rozwoju Miasta - Ryszardę Jagodzińską, na dyrektora Biura Prezydenta Miasta - Marię Kubasik, na dyrektora Wydziału Geodezji i Mienia - Wacława Barana,
Na koniec 2003 r. Magistrat zatrudniał 282 osoby.

Wprowadzone zmiany w strukturze i organizacji pracy Urzędu usprawniły jego funkcjonowanie, a zwłaszcza skróciły czas obsługi interesantów i ułatwiły im bezpośredni dostęp do urzędników prowadzących konkretne sprawy. Dotyczy to zwłaszcza rozdziału kompetencji pomiędzy Wydziałami, np.: Geodezji i Mienia oraz Gospodarki Nieruchomościami.

- *prezydent miasta ogłosił osiem konkursów na stanowiska dyrektorów placówek oświatowo - wychowawczych: Centrum Kształcenia Ustawicznego* - ogłoszenie konkursu w styczniu 2003r. - konkurs wygrał Andrzej Zychowicz - 23 stycznia został powołany na stanowisko dyrektora; *Zespół Szkół Integracyjnych* - w marcu - konkurs wygrał Sławomir Mateja - powołany od 1 maja; *Gimnazjum nr 5* przy ul. Chojnowskiej 100 - w czerwcu - konkurs wygrała Hanna Jastrzębska - Plewa, powołana na dyrektora od 1 września; *Zespół Szkół Samochodowych* - w czerwcu - konkurs wygrał Jerzy Garbarczyk, powołany na satnowisko dyrektora 1 września; *Publiczne Przedszkole dla Dzieci z Zezem i Niedowidzeni*em - ogłoszenie konkursu w czerwcu - konkurs wygrała Dorota Multan, powołana 1 września; w lipcu ogłoszono konkurs na kierownika *Gospodarstwa Pomocniczego Basen Kąpielowy przy Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 3,* ul. Mazowiecka - w wyniku postępowania konkursowego nie wyłoniono kandydata, prezydent miasta zatrudnił od 1 września Zdzisława Woźniaka, który będzie kierować jednostką do 31 sierpnia 2004r.; w lipcu ogłoszono konkurs na stanowisko dyrektora *Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 3* przy ul. Mazowieckiej - konkurs nierozstrzygnięty, prezydent miasta powierzył obowiązki dyrektora Bożenie Stadler, wicedyrektorowi tej placówki do czasu powołania dyrektora; w sierpniu ogłoszono konkurs na stanowisko dyrektora *Miejskiego Przedszkola nr 1* przy al. Rzeczypospolitej 128 - 1 września prezydent powołał Honoratę Nowak,

- w związku z przejściem Ryszarda Badonia - Lehra z dniem 31 października do pracy w placówce dyplomatycznej na Białorusi, *prezydent miasta powierzył z dniem 1 listopada pełnienie obowiązków dyrektora Legnickiej Biblioteki Publicznej Annie Gątowskiej,* która dotychczas była zastępcą dyrektora,

- prezydent miasta postanowił *zlikwidować od 1 stycznia 2004 r. Zakład Usług Administracyjnych* - na podstawie uchwały Rady Miejskiej nr XIII/107/03 z dnia 29 września 2003r. W związku z tym część zadań i mienia likwidowanego ZUA oraz pracowników przejęli: Szkolne Schronisko Młodzieżowe, Zarząd Gospodarki Mieszkaniowej, Urząd Miasta i Ośrodek Sportu i Rekreacji,

- od 1 września 2003 r. - na bazie zlikwidowanego Przedszkola, prowadzonego przez Ministra Obrony Narodowej - *utworzono Miejskie Przedszkole nr 1 przy al. Rzeczypospoiltej 128.* Łącznie w 14 Miejskich Przedszkolach jest 1344 wychowanków, a w 7 niepublicznych placówkach - 724 dzieci,

- prezydent miasta postanowił *włączyć Rodzinny Dom Dziecka w strukturę Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej* z dniem 1 stycznia 2004r. - na mocy uchwały Rady Miejskiej nr XIV/110/03 z dnia 27 października 2003 r.

- *dla prawidłowej i szybkiej obsługi inwestorów, zasięgania opinii w dziedzinie rozwoju miasta prezydent T. Krzakowski powołał kilka zespołów opiniodawczo - doradczych,* w tym m.in.: *Miejską Komisję Urbanistyczno - Architektoniczną* w 9-osobowym składzie, do zadań której należy przygotowywanie prezydentowi opinii w sprawach zagospodarowania przestrzennego (projektów planów zagospodarowania przestrzennego, wieloletnich programów sporządzania planów miejscowych, projektów urbanistycznych i architektoniczno - budowlanych) oraz *zespół do spraw obsługi inwestora,* którego zadaniem jest objęcie sprawną, wszechstronną i profesjonalną opieką prawno - organizacyjną inwestorów lokalnych i zewnętrznych.

II. PRZYGOTOWANIE I PRZEPROWADZENIE REFERENDUM W SPRAWIE PRZYSTĄPIENIA POLSKI DO UNII EUROPEJSKIEJ

- Prezydent miasta T. Krzakowski *powołał zespół,* w skład którego weszli pracownicy Urzędu i przedstawiciele Straży Miejskiej, Komendy Miejskiej Policji, Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej, Telekomunikacji Polskiej SA i Telefonii "Dialog". Do jego zadań należało m.in. *zapewnienie warunków organizacyjno - technicznych dla sprawnego przeprowadzenia referendum i współpraca z Delegaturą Krajowego Biura Wyborczego* w Legnicy. Obsługę kancelaryjno - biurową prezydent powierzył Wydziałowi Nadzoru, Spraw Osobowych i Informacji.
- Prezydent miasta powołał *obwodowe komisje ds. referendum* w składach od 6 do 10 członków. Kandydatów do komisji zgłosiło 20 z 89 uprawnionych podmiotów. Ogółem zgłoszono 780 kandydatów, tj. 290 ponad normę przewidzianą w ustawie. W związku z tym

przeprowadzono losowanie kandydatów do obwodowych komisji. W dniu referendum w 49 komisjach pracowało 528 osób.
- *Dwudniowe głosowanie przeprowadzono 7 i 8 czerwca.* Przy frekwencji 61 %, 85 % osób głosujących opowiedziało się za przystąpieniem Polski do UE, a 15 % było przeciwnych.
Rozliczenie wydatków związanych z przeprowadzeniem referendum nastąpiło 27 sierpnia. Pieniądze na ten cel pochodziły z budżetu Państwa i wyniosły 159.266,98 zł.

III. PLANOWANIE ROZWOJU MIASTA I PROGRAMY STRATEGICZNE

- Ważnym dokonaniem minionego roku było rozpoczęcie prac nad Strategią rozwoju miasta na lata 2004 - 2014, przy zaangażowaniu pracowników Urzędu Miasta, spółek komunalnych i jednostek organizacyjnych gminy. Przeprowadzono analizę SWOT wśród reprezentatywnej 200-osobowej grupy różnych środowisk społeczno - zawodowych oraz wśród kadry kierowniczej Magistratu. Opracowano raport o rozwoju miasta w minionym dziesięcioleciu i określono bazę społeczno - ekonomiczną Legnicy oraz przystąpiono do formułowania celów strategicznych i określenia misji. W listopadzie przeprowadzono pierwsze spotkania konsultacyjne tego fragmentu projektu dokumentu z udziałem przedstawicieli środowisk gospodarczych i naukowych oraz władz wojewódzkich i radnych, a także urbanistów i architektów.

- Zgodnie z ustawą z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu Cywilnego opracowany został program pod nazwą: ***"Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem miasta Legnicy na lata 2003 - 2008",*** przyjęty uchwałą Rady Miejskiej nr IX/73/03 z dnia 26 maja 2003 r. Jest on strategicznym dokumentem, wyznaczającym prognozę wielkości oraz stanu technicznego zasobu mieszkaniowego gminy w poszczególnych latach, potrzeby oraz program remontów i modernizacji, planowaną sprzedaż lokali, zasady polityki czynszowej, sposób i zasady zarządzania lokalami i budynkami, źródła finansowania gospodarki mieszkaniowej, program kosztów utrzymania zasobów, a także inne działania prowadzące do racjonalizacji gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy.

- Przyjęty przez Radę Miejską w czerwcu 2003r. ***dokument pod nazwą "Kierunki promocji Legnicy" określa politykę gminy, jej preferencje i konkretne działania na najbliższe lata w dziedzinie szeroko pojętej promocji.*** Promocja miasta ma łączyć w integralną całość promocję kultury, rozwoju gospodarczego, turystyki i sportu, tworząc obraz Legnicy jako korzystnego i przyjaznego miejsca do inwestowania, atrakcyjnego turystycznie, zielonego miasta, bogatego w zabytki oraz znanego z licznych wydarzeń kulturalnych i sportowych.

- 28 lipca 2003r. ***prezydent miasta przedstawił Radzie Miejskiej "Założenia polityki rozwoju handlu w Legnicy"***. Opracowanie to zostało poprzedzone badaniami ankietowymi przeprowadzonymi wśród przedsiębiorców prowadzących działalność handlową detaliczną i hurtową oraz usługi gastronomiczne. Wyniki badań wykorzystano do określenia celów w sferze dalszego rozwoju handlu. Za najważniejsze uznano: utworzenie z Legnicy atrakcyjnego, regionalnego ośrodka gospodarczego i handlowego oraz ochronę interesów klientów, a także aktywizację lokalnych przedsiębiorców na rzecz tworzenia z Legnicy regionalnego centrum handlowo - usługowego i kulturalnego.

Polityka finansowa i inwestycyjna gminy

Program rozwoju Legnicy, planowany od strony określenia potrzeb i wynikających z nich zadań, wymagał od prezydenta miasta i jego służb podjęcia aktywnej polityki finansowej, która z jednej strony zapewnia źródła finansowania publicznych przedsięwzięć, zwłaszcza inwestycyjnych, z drugiej strony nie wywoła dodatkowego i nadmiernego obciążania lokalnej wspólnoty.

> Chcąc podołać rosnącym potrzebom finansowym, ***w 2003 r. prezydent miasta podjął się tworzenia instrumentów aktywnej polityki finansowej, opartej na łączeniu różnych źródeł finansowania wydatków publicznych, m.in. poprzez pozyskiwanie dodatkowych środków finansowych*** z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, dotacji celowych z budżetu państwa w ramach programu rządowego "Zagospodarowanie przejętego mienia i rekultywacja terenów zdegradowanych przez Wojska Federacji Rosyjskiej", z dotacji celowych Ministra Kultury oraz Ministra Edukacji Narodowej i Sportu oraz z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, a także z Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad (w ramach wcześniej zawartego porozumienia na budowę obwodnicy zachodniej) oraz z kredytów bankowych.

Dzięki temu gmina uzyskała dodatkowo 8.093.490 zł, z których 7.186.810 zł, w tym dwie pożyczki z WFOŚiGW w ogólnej kwocie 1.532.000 zł, ***przeznaczono na zadania inwestycyjne, w tym m.in. na*** budowę obwodnicy zachodniej, budowę hali sportowej w Zespole Szkół Integracyjnych im. Piastów Śląskich, uporządkowanie gospodarki wodno - melioracyjnej na budowanej obwodnicy zachodniej, prace remontowo - adaptacyjne w Szkole Podstawowej nr 10 i w Akademii Rycerskiej.

Natomiast 906.680 zł gmina otrzymała w formie dotacji celowych na realizację zadań bieżących, w tym np. 580.376 zł z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Warszawie z tytułu rekompensaty skutków zwolnień określonych w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudniania osób niepełnosprawnych, 79.241 zł z Ministerstwa Kultury (dla LCK - na "Legnicę cantat'34" i dla Tetaru Modrzejewskiej m.in. na wyjazd do Moskwy ze spektaklem "Mersi, czyli przypadki Szypowa"), z Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu - 20.624 zł na "Legnicę cantat" i dla

Specjalnego Ośrodka Szkolno - Wychowawczego na wyjazd dzieci do Walii, 143.000 zł dotacji z WFOŚiGW - m.in. na pielęgnację i leczenie starodrzewu.
Ponadto na zadania inwestycyjne, w tym na budowę obwodnicy zachodniej i budowę hali sportowej w Zespole Szkół Integracyjnych, ***gmina zaciągnęła kredyty bankowe w ogólnej wysokości 15.667.000 zł.***

> ***W 2003 r. rozpoczęto przygotowania do ubiegania się o pieniądze z europejskich funduszy strukturalnych, opracowując karty projektów zadań inwestycyjnych do umieszczenia w bazie Internetowego Systemu Ewidencji Kart Projektów*** *(ISEKP):*
- budowa drugiej jezdni drogi krajowej nr 3,
- budowa zbiorczej drogi południowej usprawniającej wewnętrzny ruch komunikacyjny,
- budowa systemu kanalizacji rozdzielczej dla Legnicy,
- wdrożenie kompleksowego systemu gospodarki odpadami komunalnymi miasta Legnicy,
- modernizacja oczyszczalni ścieków,
- modernizacja dróg powiatowych, aktywizująca tereny przemysłowej części miasta,
- odrestaurowanie i modernizacja skrzydeł południowo - zachodniego i zachodniego skrzydła Akademii Rycerskiej,
- rewitalizacja Zakaczawia - historycznej dzielnicy Legnicy.

> ***Kontynuowano politykę finansowania inwestycji miasta ze źródeł pozabudżetowych, pozostających w dyspozycji gminy, tj. Gminnego i Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej***, z którego finansowano inwestycje ochrony środowiska ***oraz angażowano spółki komunalne,*** *realizujące inwestycje w dziedzinie miejskiej infrastruktury.*
Z GiPFOŚiGW przeznaczono 1.723.048 zł na zadania inwestycyjne, w tym m.in. na modernizację lewobrzeżnego wału przeciwpowodziowego rzeki Kaczawy, przebudowę i remont mostu przez Wierzbiak na ul. Kunickiej, likwidację kotłowni w Miejskim Przedszkolu nr 2 i podłączenie do sieci centralnego ogrzewania, uporządkowanie gospodarki wodno - ściekowej na budowanej obwodnicy zachodniej, budowę instalacji gazowej w budynku przy ul. Pątnowskiej nr 14, 17 i 19 oraz termorenowację budynków SP nr 9 i nr 7.

> ***W 2003 r. kontynuowano finansowanie niektórych zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych z dochodów z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Na ten cel wydatkowano 1.011.277 zł, w tym na zadania inwestycyjne przeznaczono 886.680 zł*** (m.in. na budowę boiska i sali gimnastycznej w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 1, budowę sali sportowej wraz z jadłodajnią w Zespole Szkół Integracyjnych, opracowanie dokumentacji na modernizację istniejącej sali gimnastycznej z dobudową łącznika w Szkole Podstawowej nr 1, wykonanie aktualizacji istniejącej dokumentacji adaptacji hali na salę gimnastyczną w Zespole Szkół Samochodowych).

> ***Po raz pierwszy miasto przygotowało trzy projekty o dofinansowanie działań związanych ze współpracą zagraniczną i integracją europejską. Aprobatę zyskały dwa programy. Na jeden z nich Teraz Integracja pn. "Unia Europejska - teraz wiem" - miasto otrzymało dotację celow***ą z budżetu państwa w wysokości 22.466 zł, którą wykorzystano na organizację festynu 26 maja pn. "Spotkanie z Unią Europejską".

Drugi projekt, opracowany w ramach programu Town Twinning pn. "Przez partnerstwo do zjednoczonej Europy", zyskał wysoką ocenę Komisji Europejskiej w Brukseli i dofinansowanie w kwocie 9.933,69 Euro, która została rozliczona w styczniu 2004 r. na podstawie rzeczywistych kosztów, zorganizowanej międzynarodowej konferencji z okazji 10-lecia partnerstwa miast Legnicy i Wuppertalu. Do Urzędu Miasta powinno wpłynąć 50 % poniesionych kosztów.

IV. INWESTYCJE, REMONTY, MODERNIZACJE

W 2003r. nakłady na realizację zadań inwestycyjnych i zakupy inwestycyjne wyniosły ogółem 30.134.855 zł. Stanowiły one 13 % ogółu wydatków. Na zadania inwestycyjne w sferze oświaty wydatkowano 7.838.944 zł.

- W 2003 r. oddano do użytku następujące inwestycje oraz zakończono prace projektowe na zadania inwestycyjne :

> w marcu zakończono prace budowlane i wyposażono *pomieszczenia stołówki, pracowni komputerowej i pokoju pedagoga, przekazując je użytkownikowi, tj. Szkole Podstawowej nr 10 przy ul. Jaworzyńskiej;* w 2003 r. kontynuowano prace związane z przebudową segmentu dydaktyczno - żywieniowego,

> 22 kwietnia zakończono roboty w zakresie *wymiany i naprawy urządzeń zabezpieczających wylot kanalizacji deszczowej przed cofaniem* wód opadowych,

> w czerwcu w *I Liceum Ogólnokształcącym dokonano odbioru końcowego robót związanych z remontem i modernizacją dachu,*

> 18 lipca - oddano do użytku zmodernizowane *lewobrzeżne obwałowanie rzeki Kaczawy,* tzw. odcinek górny, o łącznej długości 0,340 km, w tym wykonano: mur oporowy z okładziną granitową - w formie bulwaru, ciąg pieszo - jezdny wzdłuż muru oporowego o nawierzchni z kostki betonowej, instalację oświetleniową ciągu pieszo - jezdnego i zjazd oraz 3 zejścia na teren międzywala,

> 22 lipca *przekazano plac budowy w zakresie stabilizacji chemicznej dróg na os. Sienkiewicza - ulice: Pigwowa, Orzechowa, Fiołkowa (część) i Jaśminowa* - wykonano regulacje urządzeń podziemnych, ułożono ścieki uliczne z elementów betonowych prefabrykowanych, wykonano podbudowę wszystkich ulic i nawierzchnię docelową na ul. Orzechowej. W październiku aneksowano termin zakończenia prac na 31 maja 2004r. z powodu zajęcia pasa drogowego pod układane sieci gazowe z przyłączami przez Zakład Gazowniczy we Wrocławiu - *zadanie w ramach inicjatyw lokalnych*,

> 31 lipca zakończono prace, a 1 sierpnia dokonano odbioru końcowego budowy *jezdni południowej ul. Grabskiego - na odcinku od ul. Reja do ul. Złotoryjskiej* - droga jednokierunkowa z dwoma pasami ruchu dł. 222 m, chodnik z płyt granitowych, kanalizacja deszczowa o dł. 47 m i oświetlenie uliczne - 9 latarni; w 2003r. *zakończono ponadto prace projektowe na modernizację ul. Grabskiego na odcinku od ul. Kościuszki do ul. Wojska Polskiego*,

> 26 sierpnia dokonano w *Zespole Szkół Technicznych i Ogólnokształcących przy ul. Złotoryjskiej odbioru końcowego robót związanych* z zakończeniem wejścia w parterze do budynku sali gimnastycznej i basenu oraz *zabezpieczeniem obiektu przed wodami opadowymi od strony ul. Reja*,

> 28 sierpnia dokonano odbioru końcowego *budowy sali gimnastycznej wraz z boiskiem naziemnym przy Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 1* (V LO) przy ul. Senatorskiej - sala gimnastyczna o pow. użytkowej 665 m kw., boiska - o wymiarach 23,5 x 30 m - do siatkówki, koszykówki, piłki ręcznej, badmintona, rozkładane trybuny na ok. 160 osób, 3 pomieszczenia magazynowe i pokój dla nauczyciela, obiekt dostępny dla osób niepełnosprawnych; boisko naziemne o nawierzchni syntetycznej o pow. 312 m kw.,

> 29 sierpnia dokonano odbioru końcowego wraz z *dopuszczeniem do ruchu kołowego kolejnego odcinka obwodnicy zachodniej - etap I B i I C - od ul. Złotoryjskiej do skrzyżowania ul. Jaworzyńskiej z ul. Nowodworską* - droga o nawierzchni asfaltowej o dł. 2,5 km, chodniki z kostki betonowej, ścieżka rowerowa o pow. 4.900 m kw. i oświetlenie uliczne - 104 latarnie; w listopadzie 2003 r. przystąpiono do realizacji etapu I D w zakresie budowy mostów na Kaczawie i Młynówce, przekazując plac budowy firmie "ABM" z Legnicy,

> w ramach *termorenowacji Szkoły Podstawowej nr 7* przy ul. Polarnej wymieniono stolarkę okienną (45 okien) i stolarkę drzwiową (wejście do szatni i wejście ewakuacyjne) - prace odebrano 2 września,

> 4 września w *Miejskim Przedszkolu nr 2* przy ul. Reymonta dokonano odbioru końcowego robót związanych z *likwidacją kotłowni opalanej paliwem stałym - montaż węzła cieplnego i budowa instalacji centralnego ogrzewania* - podłączenie do miejskiej sieci ciepłowniczej,

> 10 września dokonano odbioru końcowego *budowy sali gimnastycznej z łącznikiem, jadłodajnią i kompleksem boisk szkolnych w Zespole Szkół Integracyjnych im. Piastów Śląskich* przy ul. Wierzyńskiego - sala gimnastyczna o pow. użytkowej 2251,4 m kw., w tym sala sportowa o wymiarach 24 m x 44 m i wysokości 8,5 m, część rehabilitacyjno - rekreacyjna (dwukondygnacyjna) - w parterze : zespoły szatniowo - sanitarne, sauna, pomieszczenie pierwszej pomocy, sale masażu, pomieszczenie katedry biczy szkockich; na pierwszym piętrze : trybuny, sale rehabilitacyjne, siłownia, boisko do gry w ricocheta, toalety dla widzów, kawiarnia. W sali są boiska do piłki ręcznej, koszykówki, siatkówki i tenisa. Obiekt jest przystosowany dla osób niepełnosprawnych. Boiska wielofunkcyjne naziemne o łącznej pow. sportowej ok. 3.400 m kw., w tym boisko o nawierzchni trawiastej do gry w piłkę nożną, boisko o nawierzchni syntetycznej - skocznia wzwyż, rzutnia do pchnięcia kulą, bieżnia prosta, bieżnia okólna, boisko do siatkówki. Jadłodajnia - budynek parterowy, który dobudowano do segmentu kulturalno - socjalnego o pow. użytkowej 201,1 m kw., gdzie posiłek może spożywać jednorazowo ok. 88 uczniów,

> 26 września dokonano odbioru końcowego *modernizacji sieci kanalizacyjnej w Szkole Podstawowej nr 19,* przy al. Rzeczypospolitej 129 - wybudowano kanalizację deszczową wzdłuż budynku szkoły, udrożniono i wyczyszczono istniejącą sieć i przyłącza, wykonano pompownię ścieków na istniejącym przyłączu kanalizacji sanitarnej, wybudowano rurociąg tłoczny oraz wymieniono rewizję na poziomach kanalizacji sanitarnej w budynku szkoły,

> w październiku *przekazano plac budowy przedłużenia ulicy Słowackiego;* wykonano sieć kanalizacji deszczowej, sanitarnej i sieć wodociągową, w trakcie realizacji roboty drogowe i oświetleniowe - *zadanie w ramach inicjatyw lokalnych,*

> w listopadzie zakończono w *Szkole Podstawowej nr 9* przy ul. Marynarskiej - w ramach termorenowacji - *docieplenie segmentu "A" oraz przybudówkę w stanie surowym pomiędzy segmentem "D" a budynkiem przedszkola,*

> w listopadzie *przekazano plac budowy dróg na osiedlu domków jednorodzinnych "Wierzbiak" (budowa jezdni i chodników)*; wykonano jezdnię na odcinkach ul. Bystrzyckiej od strony potoku Wierzbiak do ul. Wiślanej, ul. Wiślaną od ul. Bystrzyckiej do ul. Bobrzańskiej, wykorytowano ul. Notecką - *zadanie w ramach inicjatyw lokalnych,*

> w listopadzie *przekazano plac budowy - odbudowa rowu melioracyjnego K-8 w rejonie ul. Pszenicznej do ujścia rzeki Kaczawy* - umowny termin zakończenia realizacji zadania zaplanowano w marcu 2004 r.,

> w grudniu *przekazano plac budowy chodnika na ul. Poznańskiej* - umowny termin zakończenia robót - 30 kwietnia 2004r. - *zadanie w ramach inicjatyw lokalnych*,

> kontynuowano *remont i modernizację Akademii Rycerskiej* - prace instalacyjno - budowlane w pomieszczeniach I piętra skrzydła "C" i "D", przeznaczonych na pracownie konserwacji i sali wystawowej dla Muzeum Miedzi. Opracowano projekt budowlany i wykonawczy w zakresie zmiany funkcji po dawnej bibliotece na pomieszczenia USC w parterze skrzydła "C" i "D",

> *zakończono prace projektowe modernizacji hal na salę gimnastyczną wraz z budową boiska szkolnego w Zespole Szkół Samochodowych* przy ul. Słubickiej,

> *zakończono prace projektowe na modernizację sali gimnastycznej wraz z rozbudową oraz budową łącznika i boiska w Szkole Podstawowej nr 1* przy ul. Kamiennej.

- Prace remontowo - modernizacyjne w sferze drogownictwa:
> przebudowano i przeprowadzono remont mostu nad Wierzbiakiem na ul. Kunickiej,

> dokonano remontu przepustu na ul. Pątnowskiej oraz barier energochłonnych na ul. Wrocławskiej, al. Piłsudskiego i ul. Kunickiej,

> wyremontowano nawierzchnię ścieżki rowerowej na ul. Bydgoskiej,

> zlikwidowano bariery architektoniczne na ul. Heweliusza, Biegunowej i Radosnej,

> wyremontowano nawierzchnię jezdni i chodników (cząstkowe), m.in. na ul. Grunwaldzkiej, Pątnowskiej, ul. Działkowej (przystanek MPK), ul. Sudeckiej, ul. Asnyka, Piastowskiej, Nowodworskiej, Parkowej, Armii Krajowej, Marcinkowskiego,

> wyprofilowano nawierzchnie gruntowe, m.in. na ul. Lipnickiej, Żytniej i ul. V Dywizji, Wandy i Ziemowita oraz ul. Limbowej.

- Remonty i konserwacje komunalnych zasobów mieszkaniowych:

> *wyremontowano 56 dachów,* w tym na budynkach: przy ul. Piastowskiej 60, Działkowej 54, Złotoryjskiej 52, Rzemieślniczej 18, Chojnowskiej nr 84 i nr 88, Pobożnego nr 2, 9 i 13 a, Senatorskiej 20, Traugutta nr 5, nr 10 i nr 20, Żwirki i Wigury 13, Kartuskiej nr 48 i nr 65, Czarnieckiego 24 (pieniądze na ten cel pochodziły z budżetu gminy i ze środków własnych ZGM),

> ZGM z własnych środków wykonał *elewacje 5 budynków* przy ul. Wrocławskiej nr 4,6 i nr 8, ul. Dziennikarskiej 3 i ul. Poselskiej 2 oraz przeprowadził *remont ścian szczytowych na 3 budynkach* przy ul. Wrocławskiej 244, Żwirki i Wigury 1/9 i ul. Działkowej 30 (środki własne i dotacja),

> w 28 klatkach wymieniono wewnętrzną instalację elektryczną, a w 85 klatkach - *wymieniono instalację gazową,* w 37 budynkach *wymieniono instalację wodno - kanalizacyjną,* przeprowadzono *remont 4 klatek schodowych,*

> *wyremontowano 75 balkonów, wymieniono 746 okien, wymieniono stropy w 37 lokalach, postawiono 355 pieców kaflowych,*

> *dokonano 18 rozbiórek,* głównie budynków użytkowych i gospodarczych oraz 8 budynków mieszkalnych przy ul. Wrocławskiej 39, 39 of., ul. Powstańców Śl. 12, 12 of., ul. Chojnowskiej 41,43,45, ul. Wrocławskiej 1, ul. Chojnowskiej 92, ul. Ściegiennego 19, Działkowej 1 i 1A, ul. Pobożnego 21.

- Remonty urządzeń komunalnych i obiektów oświatowych :

> zakończono II etap remontu kapitalnego Placu Targowego, w ramach którego przeprowadzono remont trawników i małej architektury oraz postawiono 16 nowych punktów świetlnych (w 2002 r. zbudowano ciągi piesze),

> przeprowadzono remont muru cmentarnego na odcinku 134 metrów i dwóch naziemnych grobowców na Cmentarzu Komunalnym (w pobliżu II bramy cmentarnej); remont muru cmentarnego wraz z naziemnymi grobowcami rozpoczęto w 2001r., dotychczas wyremontowano mur na długości 352 m i 6 naziemnych grobowców,

> wyremontowano Muszlę Koncertową,

> przeprowadzono 102 remonty wiat przystankowych MPK,

> przeprowadzono remont fontanny głównej w Parku oraz pomp głębinowych na ul. Mirandy i Osi Kartuzkiej,

> uporządkowano i oczyszczono rów melioracyjny P-2 w obrębach geodezyjnych Ulesie i Zosinek,

> oczyszczono ciek Młynówki w obrębach geodezyjnych: Rybaki, Bartniki i Ochota,

> w okresie wakacyjnym w 30 placówkach oświatowo - wychowawczych (przedszkola, szkoły podstawowe, gimnazja i szkoły średnie) przeprowadzono remonty różnych pomieszczeń, w tym bloków żywieniowych i sanitariatów, wymieniono stolarkę okienną, remontowano dachy.

- Inwestycje realizowane przez spółki komunalne:

> ***Legnickie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji SA*** - nakłady inwestycyjne w 2003r. ze środków własnych wyniosły 2.669.800 zł (w 2002 r. - 1.811.100 zł); w zakresie *modernizacji sieci wodociągowej wykonano m.in.* połączenie rurociągów na ul. Kruczkowskiego i Norwida oraz opracowano dokumentację techniczną na budowę sieci na ul. Wielogórskiej; *w zakresie modernizacji sieci kanalizacyjnej:* zmodernizowano przepompownię przy ul. Sudeckiej, wykonano modernizację osadnika radialnego, zakupiono i zamontowano agregat pompowy w pompowni I i urządzenia pompowe do pompowni pływających; zakupiono także system telewizyjny do inspekcji kanalizacji sanitarnej i deszczowej, pozwalający określać stan techniczny kanalizacji, planowanie remontów, wykrywanie nielegalnych podłączeń wraz z oprogramowaniem dokumentowania i inwentaryzacji sieci.

> *Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne sp. z o.o.* - nakłady inwestycyjne w 2003r. wyniosły 2.628.708 zł. Główną inwestycją był zakup 3 autobusów "Solaris Urbino10" (2.276.154 zł). Ponadto zmodernizowano warsztaty autobusowe i zakupiono kasy fiskalne.

> ***Legnickie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej sp. z o.o.*** - nakłady inwestycyjne wyniosły 591.287 zł. Najwięcej pieniędzy przeznaczono na zakup różnego rodzaju pojemników i kontenerów (ponad 330 tys. zł). Zakupiono również koparko - ładowarkę i łyżkę do ładowarki oraz instalację głośnikową do Kaplicy Cmentarnej. Ponadto zmodernizowano drogę wewnętrzną dojazdową do wysypiska.

> ***Strefa Aktywności Gospodarczej sp. z o.o.*** - nakłady inwestycyjno - remontowe wyniosły ok. 60 tys. zł, a na utrzymanie płyty lotniska wydatkowano - 19.500 zł. Najwięcej pieniędzy przeznaczono na zakup komputerów wraz z oprogramowaniem.

V. AKTYWIZACJA GOSPODARCZA, PRZECIWDZIAŁANIE I ŁAGODZENIE SKUTKÓW BEZROBOCIA

31 stycznia 2003 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy *zarejestrowanych było ogółem 11.006 osób,* w tym 5.546 kobiet (50,4% ogółu bezrobotnych) i 408 absolwentów, a *na 31 grudnia 2003 r. - 10.368,* w tym 5271 kobiet i 446 absolwentów.
Bezrobotni z prawem do zasiłku: 31 stycznia 2003r. - 2.476 (22,5 % bezrobotnych), 31 grudnia 2003 r. - 1.971 (tj. 19 % ogółu bezrobotnych).
Stopa bezrobocia: 31 stycznia 2003 r. Legnica - 22,5 %, powiat ziemski - 28,5 %, woj. doln. - 23,2 %, kraj - 18,7 %; 31 grudnia 2003 r. Legnica - 21,6 %, pow. ziemski - 27,2 %, woj. doln. - 22,5 %, kraj - 18,0 %.
Rok 2003, po raz pierwszy od lat, przyniósł w gminie nie tylko zahamowanie wzrostu zjawiska bezrobocia, ale także spadek jego stopy o około 1 proc., co oznaczało uzyskanie zatrudnienia przez ponad 600 osób.

Aktywizacja młodzieży:
> gmina Legnica w 2003 r. już po raz drugi współuczestniczyła wraz z Agencją Rozwoju Regionalnego "Arleg" SA w realizacji *programu "Młody lider przedsiębiorczości"*, przygotowującego młodzież szkolną do podjęcia pracy i prowadzenia działalności gospodarczej. W programie tym brało udział 140 uczniów z 9 legnickich szkół ponadgimnazjalnych. I etap obejmował część szkoleniową - wykłady i warsztaty, podczas których młodzież poznała uwarunkowania prawne podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej oraz zasady przygotowywania biznesplanów. Etap ten zakończył się opracowywaniem biznesplanów. Z Legnicy najlepsze biznesplany przedstawili uczniowie z: IV LO (praca "Świat ogrodów"), Zespołu Szkół Ekonomicznych (praca "Drewnoland"), Zespołu Szkół Budowlanych (praca "Śnieżny raj") i Zespołu Szkół Elektryczno - Mechanicznych (praca "JaworNet"). Do finału międzypowiatowego komisja konkursowa zakwalifikowała biznesplan uczniów z IV LO, który ostatecznie zajął drugie miejsce. II etap programu zakończono w styczniu 2004r. - biznesowymi grami komputerowymi. I miejsce zajęli uczniowie z Zespołu Szkół Budowlanych.

> 14 kwietnia 2003r. już po raz trzeci Centrum Edukacji i Pracy OHP organizowało ***Ogólnopolskie Targi Pracy OHP pod hasłem "Unia Europejska - Szansa - Młodzież"***. Były one adresowane do absolwentów wszystkich typów szkół ponadgimnazjalnych, młodzieży bezrobotnej i poszukującej pracy. W Targach wzięły udział m.in. legnickie uczelnie, pracodawcy, Powiatowy Urząd Pracy i Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna nr 1 oraz Centrum Edukacji i Pracy OHP. *Swoje stoisko miał także Urząd Miasta* - pracownice ówczesnego Wydziału Gospodarki i Promocji przygotowały ulotkę dla młodzieży - pod

nazwą "Pierwsze kroki w działalności gospodarczej". Ponadto Gminny Punkt Informacji Europejskiej udzielał informacji o Unii Europejskiej.

> Pod patronatem prezydenta Tadeusza Krzakowskiego odbyły się ***piąte już Targi Edukacyjne,*** w których uczestniczyły legnickie szkoły ponadgimnazjalne i wyższe uczelnie. Zaadresowane były do młodzieży gimnazjalnej i absolwentów szkół średnich, zachęcając do kontynuowania nauki i wyboru odpowiedniej szkoły lub uczelni.

> W 2003 r. kontynuowano w mieście ***realizację programów rządowych "Pierwsza praca" i "Absolwent",*** finansowanych ze środków Funduszu Pracy. Aktywizacja absolwentów realizowana była poprzez umowy absolwenckie, prace społecznie użyteczne, staże i szkolenia. *W 2003 r. zatrudnieniem subsydiowanym objęto 256 absolwentów,* tj. 51,5 % ogółu absolwentów wyłączonych z ewidencji z tytułu podjęcia pracy. W tej grupie, w formie umów absolwenckich, znalazło zatrudnienie 142 absolwentów (tj. efektywność 70 - 80 %), a w formie prac społecznie użytecznych - 114 absolwentów (efektywność 20 %).
Dużym zainteresowaniem wśród absolwentów i pracodawców cieszyły się staże absolwenckie. W ubiegłym roku aż *339 legnickich absolwentów skierowano na staże* (efektywność ok. 40 %).

Rynek pracy:
> Na koniec 2003 r. było ***9004 działających przedsiębiorców,*** *a do ewidencji działalności gospodarczej w Urzędzie Miasta zostało wpisanych 898 podmiotów gospodarczych.* Najwięcej wpisów dokonano w dziedzinie handlu, usług transportowych, pośrednictwa ubezpieczeniowego, usług ogólnobudowlanych i gastronomii. Wykreśliło zaś swoją działalność 863 przedsiębiorców, a 1252 dokonało zmian w ewidencji działalności gospodarczej.

> W 2003 r. **kontynuowano wdrażanie systemu instrumentów gospodarczej aktywizacji, który przewidywał możliwość uzyskania przez inwestorów, jak i działające już podmioty gospodarcze, a także rozpoczynających działalność gospodarczą ulg i zwolnień z podatku od nieruchomości oraz zniżek opłat czynszowych:**

> ***223 bezrobotnych i 13 osób niepełnosprawnych skorzystało ze zwolnienia z opłaty stałej za wpis do ewidencji działalności gospodarczej*** - zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej nr IV/22/02 z dnia 30 grudnia 2002 r. w sprawie zwolnienia z opłaty stałej za dokonanie wpisu i zmiany w ewidencji działalności gospodarczej.

> W 2003 r. prezydent miasta ***postanowił nie waloryzować stawek czynszu w lokalach użytkowych.*** Ponadto w myśl przyjętego katalogu ulg dla najemców lokali użytkowych,

prezydent miasta *wyraził zgodę na zawarcie w 2003 r. 9 umów z bezrobotnymi na najem lokali użytkowych - w trybie bezprzetargowym, a w 11 przypadkach na okresową obniżkę czynszu.*

Prezydent ***dokonał także weryfikacji stawek czynszu najmu lokali użytkowych, w których siedziby mają organizacje i stowarzyszenia*** *skupiające w swych szeregach kombatantów, osoby niepełnosprawne, kresowian lub działające na rzecz dzieci i młodzieży* oraz osób ubogich.

Z dniem 1 kwietnia w stosunku *do 12 organizacji i stowarzyszeń ustalono maksymalną stawkę w wysokości 1,40 zł/m kw.* (dot. Międzyparafialnej Stołówki Charytatywnej, Towarzystwa Opieki nad Zwierzętami, Polskiego Związku Głuchych, Związku Kombatantów RP, Stowarzyszenia "Jutrzenka", Stowarzyszenia Polaków Poszkodowanych przez III Rzeszę, Towarzystwa Miłośników Lwowa, Polskiego Związku Byłych Więźniów Politycznych, Towarzystwa Miłośników Wilna, Związku Harcerstwa Polskiego, Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej, Polskiego Związku Niewidomych).

Ze zwolnienia z podatku od nieruchomości skorzystało 5 podmiotów gospodarczych (osoby prawne) na kwotę 137.631,30 zł, które zwiększyły zatrudnienie oraz 3 osoby fizyczne na ogólną kwotę 6.033,90 zł, które uruchomiły działalność gospodarczą. Ponadto ze zwolnie skorzystało 10 podmiotów prawnych, prowadzących usługi zdrowotne, na ogólną kwotę 368.436,40 zł oraz 55 osób fizycznych, realizujących usługi zdrowotne, na ogólną kwotę 10.695,10 zł.

> 19 maja ***prezydent miasta podpisał umowę z Powiatowym Urzędem Pracy na organizację robót publicznych,*** w ramach której zatrudniono 8 bezrobotnych w Zarządzie Gospodarki Mieszkaniowej (roboty z zakresu ochrony środowiska - budowa zasieków na kontenery i pojemniki we wnętrzach blokowych).

> W 2003 r. ***369 bezrobotnych legniczan zatrudniono w ramach prac interwencyjnych.*** Powiatowy Urząd Pracy zawarł w tej sprawie umowy ze 189 pracodawcami.

Ponadto ***Powiatowy Urząd Pracy udzielił jednej pożyczki pracodawcy na utworzenie miejsc pracy i 26 pożyczek bezrobotnym, w tym 3 absolwentom,*** *na rozpoczęcie działalności gospodarczej na własny rachunek.*

> Ze ***środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych*** *udzielono 7 osobom niepełnosprawnym pożyczki* na ogólną kwotę 233.000 zł - na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej.

> *W 2003 r. na legnickim rynku pracy* ***pojawiły się 22 nowe podmioty gospodarcze,*** *wśród nich kilka z kapitałem zagranicznym.* Firmy te zatrudniają ok. 300 osób. Do największych

należą: SCS Polska sp. o.o. Systemy Kablowe (z kapitałem niemieckim) przy ul. Jaworzyńskiej 260, ALKMAN System sp. z o.o. (produkcja maszyn - kapitał polski) przy ul. Bydgoskiej.
Do Legnickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej przeniosła się firma "ADO" (wcześniej przez 10 lat - w obiekcie b. Zakładu Przemysłu Dziewiarskiego "Milana" przy ul. Rycerskiej) - produkcja dekoracyjnych firan - firma z kapitałem niemieckim, zatrudniająca 150 osób (przewaga kobiet).
W podstrefie legnickiej SSE działało w 2003 r. 11 inwestorów, w tym działalność rozpoczęła firma Kopcza s.c. Większość z nich znacznie przekroczyła zatrudnienie w stosunku do zakładanych w biznesplanach. Dotyczy to przede wszystkim : Gates Polska sp. z o.o., SBT Polska sp. z o.o., Viessmann Technika Grzewcza sp. z o.o., Brugman Fabryka Grzejników sp. z o.o. W 2003r. zatrudnienie w Legnicy miało 1341 osób i zwiększyło się w porównaniu do 2002 r. o ponad 400 osób.

> 26 listopada ***prezydent Tadeusz Krzakowski wraz z Marszałkiem Województwa Dolnośląskiego podpisali list intencyjny w zakresie realizacji Programu wdrażania modelu partnerstwa lokalnego w powiatach i gminach województwa dolnośląskiego przy udziale Dolnośląskiego Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Wałbrzychu***. Celem Programu jest m.in. zwiększenie potencjału lokalnej społeczności na rzecz ożywienia gospodarczego, wzrostu zatrudnienia i tworzenia nowych miejsc pracy. Podpisanie listu zostało poprzedzone cyklem trzech szkoleń, zorganizowanych w Legnicy (czerwiec - październik) z inicjatywy prezydenta Tadeusza Krzakowskiego, dla powiatowych specjalistów partnerstwa lokalnego z terenu województwa dolnośląskiego.

Aktywizacja małych i średnich przedsiębiorstw:
> 31 stycznia odbyło się ***seminarium pod hasłem "Pozyskaj kapitał, zainwestuj w swoim mieście"***, którego organizatorami byli: prezydent Legnicy i Telekomunikacja Polska SA. Podczas seminarium eksperci poruszyli zagadnienia związane ze sposobami pozyskiwania przez małe i średnie przedsiębiorstwa kapitału od funduszy podwyższonego ryzyka, kredytu bankowego bądź mikropożyczki. Omówiono też aspekty współpracy pomiędzy firmami - łączenie środków i umiejętności firm jako niezbędnego warunku do równomiernego rozwoju przedsiębiorstwa.

> 20 marca - ***w ramach Dni Polsko - Szwedzkich*** - Towarzystwo Polsko - Szwedzkie Oddział we Wrocławiu i Ambasada Królestwa Szwecji w Polsce pod patronatem prezydenta Legnicy zorganizowały *spotkanie gospodarcze* z udziałem Hansa Anderssona, ministra ds. gospodarczych i ekonomicznych przy Ambasadzie Królestwa Szwecji w Polsce i Konsula Szwecji we Wrocławiu. Legnickim przedsiębiorcom zaprezentowano zagadnienia dotyczące ekorozwoju w aspekcie funkcjonowania firm szwedzkich oraz wpływ członkostwa w UE na

polską gospodarkę oraz polskie firmy. Przedstawiono także możliwości korzystania z Ekofunduszu.

>15 kwietnia odbyło się ***II Forum Gospodarcze*** pod patronatem prezydenta miasta, którego organizatorami byli: obok Urzędu Miasta, Instytut Wspierania Przedsiębiorczości z Wrocławia, Telekomunikacja Polska SA i Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych. Jego celem było przekazanie małym i średnim przedsiębiorstwom informacji o przygotowaniu się do działania w Unii Europejskiej. Dyskutowano również o formach wspierania lokalnej przedsiębiorczości. Wśród uczestników Forum (ok. 200 osób, reprezentujących różne środowiska) przeprowadzono też analizę SWOT, tj. określono atuty, słabości, szanse i zagrożenia w rozwoju miasta. Wyniki tej analizy zostały wykorzystane przy opracowywaniu dwóch dokumentów, tj. "Kierunków promocji Legnicy" i "Strategii rozwoju miasta na lata 2004 - 2014".

> *po raz pierwszy w czteroletniej historii obchodów* ***Dni Alzacji na Dolnym Śląsku****, francuski region prezentował się nie tylko we Wrocławiu, ale także* ***w Legnicy****, w ramach których 22 maja Urząd Miasta zorganizował seminarium gospodarcze* z udziałem członków Regionalnej Agencji Rozwoju Alzacji na czele z jej przewodniczącym Adrienem Zellerem. Uczestniczyło w nim kilkanaście firm z Legnicy oraz z Chojnowa (jedna) i ze Złotoryi (jedna firma). Seminarium było połączone z prezentacją legnickich firm. A jego celem było z jednej strony - poznanie warunków ekonomicznych i prawnych na francuskim rynku, z drugiej zaś - próba skojarzenia polskich i francuskich podmiotów gospodarczych. Przedstawiciele Alzacji odwiedzili także kilka zakładów, w tym m.in. Dolnośląską Fabrykę Maszyn ZANAM - LEGMET sp. z o.o., Warszawską Fabrykę Platerów "Hefra" SA, Przedsiębiorstwo "Gruca" sp. jawna.

> ***W ramach wspierania wszelkiej aktywności gospodarczej mieszkańców i innych inwestorów*** *zorganizowano konkurs na "Najładniejszą placówkę handlową"* (17 lipca podsumowano jego przebieg i wręczono laureatom nagrody i wyróżnienia) oraz na płycie Rynku *piknik pod nazwą "Legnica - miasto ogrodów i kwiatów", połączony z kiermaszem sadzonek, nasion i kwiatów* (17 maja), w którym uczestniczyły legnickie firmy handlowe. *Prezydent miasta patronował też imprezom, przygotowywanym przez różne organizacje pozarządowe, w tym Święto ogórka,* organizowane przez Stowarzyszenie Kobiety Europy. *Ośrodek Sportu i Rekreacji po raz kolejny zorganizował Jarmark kapuściany.*

> ***W roku 2003 wdrożono do realizacji program publicznego konsultowania zamierzeń samorządu.*** Ważnym przedsięwzięciem w tej dziedzinie były *konsultacje prezydenta miasta z przedsiębiorcami handlowymi* w sprawie warunków sprzedaży lokali użytkowych oraz *z inwestorami lokalnymi i zagranicznymi* dotyczące opinii o warunkach inwestowania w

Legnicy. *Spotkania z przedstawicielami inspekcji, straży oraz stowarzyszeń* służyły poznaniu opinii na temat funkcjonowania miasta i jego kierunków rozwoju. Ze *środowiskiem kultury* rozmawiano m.in. o miejscu kultury w życiu miasta oraz o systemie promocji Legnicy. Istotnym elementem ww. programu były także *konsultacje z różnymi środowiskami społeczno - zawodowymi dotyczące kierunków promocji naszego miasta, jak też badania ankietowe opinii legnickich handlowców na temat funkcjonowania handlu* detalicznego, hurtowego i gastronomii w Legnicy.

> ***Zorganizowano dwa szkolenia*** *w sprawie możliwości wykorzystania środków z europejskich funduszy strukturalnych,* w tym 23 października nt. Europejskiego Funduszu Społecznego.
10 grudnia - szkolenie zorganizowane przez Stowarzyszenie Dolny Śląsk w Unii Europejskiej dotyczące: Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego, SPO - Rozwój Zasobów Ludzkich, SPO - Restrukturyzacja sektora żywnościowego i rozwój obszarów wiejskich.
Te spotkania informacyjno - konsultacyjne były skierowane do otoczenia biznesu, wyższych uczelni, stowarzyszeń i fundacji oraz pracowników samorządowych, którzy chcą prowadzić aktywną politykę rynku pracy oraz integracji zawodowej i społecznej.

VI. UDZIAŁ GMINY W SPÓŁKACH

Na 31 grudnia 2003 r. ***gmina Legnica posiadała udziały w następujących spółkach*****:** *LPGK sp. z o.o.* - 100 % udziałów; *LPWiK SA* - 100 % akcji; SAG sp. z o.o. - 100 % udziałów; *MPK sp. z o.o.* - 93,63 % udziałów (pozostałe udziały ma Solaris Bus & Coach); *LSSE SA* - 1,25 % akcji; *Rolno - Przemysłowy Rynek Hurtowy "Giełda Hurtowa" SA* - 5,7 % akcji; *Przedsiębiorstwo Przemysłu Chłodniczego "Algor" sp. z o.o.* - 7,0 % udziałów; *Telewizja Regionalna Zagłębia Miedziowego sp. z o. o. w Lubinie* - 0,4 % udziałów.
W maju i w czerwcu odbyły się we wszystkich spółkach zwyczajne zgromadzenia wspólników, które dokonały oceny funkcjonowania spółek w 2002 r., zatwierdzając sprawozdania Zarządu i sprawozdania finansowe za rok 2002 i udzieliły absolutorium członkom organów spółek.
W mieście *funkcjonują cztery spółki komunalne.* Trzy świadczą bezpośrednio podstawowe usługi dla mieszkańców. W spółkach tych funkcję zgromadzenia wspólników sprawował prezydent miasta, z wyłączeniem MPK - prezydent miasta wraz z firmą Solaris Bus & Coach.
W grudniu odbyły się Nadzwyczajne Zgromadzenia w: LPGK sp. z o.o. - podjęto uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na eksploatację biogazu na wysypisku odpadów komunalnych w Legnicy; MPK sp. z o.o. - dokonano zmian w umowie spółki i zatwierdzono zmiany w regulaminie Rady Nadzorczej oraz przyjęto jednolity tekst regulaminu.

> **MPK sp. z o.o.** - obsługuje system publicznego transportu zbiorowego w mieście. Na koniec 2003 r. dysponowało 77 autobusami, w tym 55 nowoczesnymi, niskopodłogowymi i ekologicznymi, obsługującymi na terenie miasta i okolic 25 linii. Od 1 października 2003 r. wprowadzono nową linię autobusową - nr "25" relacji - Huta Miedzi "Legnica" - ul. Grabskiego - ul. Jaworzyńska - ul. Śląska. Wydłużono kurs linii "5" i "18" do marketu "Auchan". Zmodernizowano przebieg linii "7" - przeniesiono z ul. Marynarskiej na ul. Pancerną. W 2003 r. przewieziono ponad 14 mln pasażerów. Autobusy przejechały prawie 4.200.000 km.
Usługi MPK - jako jedynej spółki miejskiej - są częściowo dotowane z budżetu miasta.
Ceny za usługi komunikacyjne w 2003 r. były na poziomie roku poprzedniego - bilet normalny - 2 zł, ulgowy - 1 zł (ceny te obowiązują od 1 lutego 2001 r.).

> **LPGK sp. z o.o.** - świadczy usługi w zakresie wywozu nieczystości stałych i płynnych w mieście i w okolicznych gminach oraz letniego i zimowego utrzymania dróg w mieście. Na podstawie zawartych umów z gminą administruje i utrzymuje: Cmentarz Komunalny, Schronisko dla bezdomnych zwierząt, Palmiarnię i szalety miejskie (12). Zajmuje się też eksploatacją wysypiska odpadów komunalnych.

> **LPWiK SA** - zajmuje się produkcją i sprzedażą wody, eksploatacją sieci wodociągowej i sieci kanalizacyjnej oraz usuwaniem i oczyszczaniem ścieków komunalnych. Zaopatruje w wodę mieszkańców Legnicy i ościennych gmin: Miłkowic, Kunic, Legnickiego Pola, Krotoszyc, Rui, Chojnowa, Wądroża Wielkiego, Męcinki i częściowo miasto i gminę Lubin. W zakresie odprowadzania ścieków obsługuje Legnicę i wsie z terenu gmin: Kunic, Krotoszyc i Legnickiego Pola. W 2003 r. sprzedano 6.602.342 m sześc. wody, a odebrano 5.039.846 m sześc. ścieków.
Z dniem 1 maja zmieniono ceny za dostawę wody i odprowadzanie ścieków: dla gospodarstw domowych - 5,66 zł/m sześc. (tj. brutto, VAT 7 %), dla pozostałych odbiorców - 5,66 zł/m sześc.(brutto), dla przemysłu - 6,77 zł/m sześc. (brutto).

> **SAG sp. z o.o.** - zarządza nieruchomością, obejmującą teren lotniska, wydzierżawiając i wynajmując obiekty na cele gospodarcze, handlowe i biurowe. Zajmuje się również konserwacją pasa startowego i płyty lotniska. W 2003 r. spółka podjęła nową działalność - zarządzanie wspólnotami mieszkaniowymi.

VII. MIESZKALNICTWO

Gminne zasoby mieszkalne są zarządzane przez Zarząd Gospodarki Mieszkaniowej. W 2003r. kontynuowano prace z poprzednich lat, związane z wypracowaniem zasad gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy Legnica. Opracowano ***nowe zasady zaspokajania potrzeb***

mieszkaniowych członków wspólnoty samorządowej gminy, zawarte w uchwale nr IX/74/03 z dnia 26 maja 2003 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy Legnica. Regulacje te porządkują i uszczegóławiają dotychczas wprowadzone zasady, m.in. określając nowe kryteria uprawniające do najmu lokali komunalnych (pełnoletność, bycie stałym mieszkańcem Legnicy, brak tytułu prawnego do innego lokalu mieszkalnego) oraz wprowadzając kryterium dochodowe na 1 członka gospodarstwa domowego i warunki zamieszkiwania, kwalifikujące wnioskodawcę do ich poprawy.

Prezydent miasta wyszedł także z inicjatywą zwiększenia bonifikat przy sprzedaży prawa własności gruntu spółdzielniom mieszkaniowym - z 50 do 90 %. Zapis ten znalazł odzwierciedlenie w Uchwale Rady Miejskiej nr XIV/111/03 z dnia 27 października 2003r. zmieniającej uchwałę w sprawie zasad gospodarowania nieruchomościami stanowiącymi własność Gminy Legnica. *Z tego prawa może skorzystać 12 spółdzielni mieszkaniowych*, w tym największe: LSM i SM "Piekary".
Natomiast z ***inicjatywy grupy radnych została podjęta Uchwała Rady Miejskiej nr XIV/115/03 z dnia 27 października 2003r. zmieniająca uchwałę w sprawie udzielenia bonifikaty przy przekształceniu prawa użytkowania wieczystego przysługującego osobom fizycznym w prawo własności*** oraz zastosowania umownej stawki oprocentowania, *wprowadzająca bonifikatę 50 % - jeżeli użytkowanie wieczyste trwało krócej niż 5 lat i 90 % - jeżeli użytkowanie wieczyste trwało dłużej niż 5 lat.* Niniejsza uchwała ma zastosowanie do ok. 500 użytkowników wieczystych, którzy skorzystają z prawa przekształcenia użytkowanie wieczystego w prawo własności.

W 2003 r. ***prezydent miasta podjął także rozmowy z przedstawicielami Towarzystwa Budownictwa Społecznego sp. z o.o. w Kamiennej Górze*** *w sprawie budowy mieszkań.* W wyniku tych działań na wniosek prezydenta *Rada Miejska podjęła 27 października uchwałę w sprawie przystąpienia gminy Legnica do Towarzystwa Budownictwa Społecznego sp. z o.o. w Kamiennej Górze* - z kapitałem zakładowym 50.000 zł. Objęcie udziałów w kapitale spółki nastąpiło w I kwartale 2004 r.

> *w 2003 r. obowiązywały stawki czynszu lokali mieszkalnych wprowadzone 1 lipca 2001 r,* dla lokali socjalnych stawka bazowa wynosiła - 0,51 zł za m kw.; dla pozostałych lokali mieszkalnych - 2,15 zł/m kw.

> Na 31 grudnia 2003 r. *w mieście było 1555 komunalnych budynków mieszkalnych i mieszkalno - użytkowych oraz 15.536 mieszkań,* w tym komunalnych - 13.099, własnościowych - 2.437.

Na koniec ubiegłego roku odnotowano ogółem *653 wspólnoty mieszkaniowe,* w tym zarządzanych przez Zarząd Gospodarki Mieszkaniowej - 617, a 36 wspólnot jest pod obcym zarządem.
Zarząd Gospodarki Mieszkaniowej administruje też - w imieniu gminy - *lokalami użytkowymi, których na koniec 2003 r. było 734,* w tym komunalnych - 661, własnościowych - 73.

> *Ilość osób oczekujących na najem lokali mieszkalnych* (na 31 grudnia 2003 r.) - 2101 (w 2002 r. - 2121), w tym: na liście na czas nieoznaczony - 97, na lokale socjalne - 636, na zamiany - 36, na remont własny - 1306, na wykwaterowania - 26.
W *2003 r. 137 rodzin otrzymało mieszkanie komunalne,* w tym m.in. 2 z czynszem regulowanym, 69 - mieszkania socjalne, 22 rodziny - mieszkania do remontu na koszt własny. Wydano 11 decyzji w sprawie adaptacji pomieszczeń strychowych i lokali użytkowych na mieszkania.
Dokonano *148 zamian międzylokatorskich,* w tym eksmisjo - zamian z oddłużeniem - 11 i 52 zamiany z oddłużeniem, odzyskując łącznie 227.439 zł.
W 2003 r. *zarejestrowane były 134 wyroki o eksmisję,* w tym z zasobów komunalnych - 77, a 57 ze spółdzielni. *Zrealizowano zaś 26 wyroków,* w tym poprzez eksmisjo - zamiany - 13, w wyniku wskazania lokalu socjalnego (dobrowolnego przekwaterowania) - 3.

> w 2003 r. w Legnicy *oddano do użytku 223 budynki mieszkalne,* w tym 217 domków jednorodzinnych i 6 wielorodzinnych. Natomiast *wydano 38 pozwoleń na budowę,* w tym 35 na domki jednorodzinne i 3 na budynki wielorodzinne.

VIII. GOSPODARKA NIERUCHOMOŚCIAMI

24 lutego 2003r. - na wniosek prezydenta miasta - Rada Miejska podjęła uchwałę nr VI/40/03 w sprawie zasad gospodarowania nieruchomościami stanowiącymi własność gminy Legnica, która określiła nowe, korzystniejsze warunki sprzedaży komunalnych mieszkań i lokali użytkowych. Wprowadziła ona m.in. przy wykupie mieszkań niższe niż dotychczas oprocentowanie ratalnej spłaty należności (pierwsza rata - nie mniej niż 15 % ceny sprzedaży mieszkania, przy ratach płatnych do 5 lat włącznie - 3 % kwoty pozostającej do zapłaty, przy ratach płatnych powyżej 5 lat - 6 % kwoty pozostającej do zapłaty). Umożliwiono również wykup mieszkań przejętych po wojskach Federacji Rosyjskiej, z zastosowaniem bonifikat, wyremontowanych lub adaptowanych przez gminę, dla których minął 10-letni okres od wykonanych prac remontowych. Rozszerzony został krąg najemców lokali użytkowych, którzy mogą kupić swój dotychczasowy lokal - najemcy ze stażem 10-letnim mogą wykupić lokal w budynkach położonych w obrębie małej obwodnicy po wewnętrznej jej krawędzi oraz najemcy lokali w budynkach, w których mieszczą się

wyłącznie lokale użytkowe. Lokal użytkowy może nabyć od gminy także najemca lub dzierżawca, który użytkuje lokal na podstawie umowy przez okres nie krótszy niż jeden rok i nie zalega z opłatą czynszu. Również przy wykupie lokali użytkowych zmieniono wysokość I raty z 50 do 30 % oraz dotychczasowe oprocentowanie rat - pierwsza rata - nie mniej niż 30 % ceny, przy ratach płatnych do 10 lat włącznie - 8 % kwoty pozostającej do zapłaty.
Niniejsza uchwała weszła w życie pod koniec kwietnia. Tymczasem do sprzedaży przygotowano 316 mieszkań w budynkach, gdzie dotychczas nie prowadzono sprzedaży i 109 mieszkań w budynkach, gdzie sprzedano już część mieszkań. Ofert na wykup wpłynęło 546. Niestety te dogodne warunki sprzedaży dla najemców, którzy jednocześnie wszyscy przystępują do wykupu mieszkań w danym budynku, nie przyniosły oczekiwanych efektów ekonomicznych, albowiem w drugim półroczu ub. r. trwały dyskusje na temat dalszego zwiększenia bonifikat. Stąd planowana sprzedaż mieszkań w ilości 500 nie doszła do skutku.

- W 2003 r. ***gmina sprzedała 152 mieszkania komunalne,*** w tym 71 w budynkach, gdzie wszyscy najemcy przystąpili do wykupu, 2 obiekty koszarowe przy ul. Chocianowskiej do adaptacji na mieszkania, 1 budynek do remontu kapitalnego przy ul. Wjazdowej 5 z przeznaczeniem na obiekt mieszkalno - usługowy, ***13 działek pod budownictwo jednorodzinne, 6 działek przeznaczonych pod budownictwo wielorodzinne***.

- ***Sprzedano*** *również* ***1 działkę pod budowę zespołu garażowego przy ul. Poznańskiej,*** 5 działek zabudowanych pawilonami handlowymi, 1 działkę przy ul. Sikorskiego, przeznaczoną pod zabudowę handlowo - usługową oraz ***18 lokali użytkowych,*** w tym 10 na rzecz dotychczasowych najemców, a 8 wolnych lokali. ***Sprzedano także 2 obiekty po JAR*** (ul. Lotnicza b. areszt i na lotnisku) na cele niemieszkalne.

- ***W użytkowanie wieczyste oddano m.in.*** 18 działek na rzecz dotychczasowych najemców garaży, 4 działki zabudowane pawilonami handlowymi, 73 działki niezabudowane o pow. 4422 m kw. na poprawę warunków zagospodarowania i 1 działkę zabudowaną na poprawę warunków zagospodarowania.

- *Zawarto 183* ***umowy dzierżawy****, w tym m.in.* - 136 umów dzierżawy gruntów zabudowanych pawilonami handlowo - usługowymi, 11 - grunty przeznaczone na parkingi, 15 - umów dzierżawy gruntów zabudowanych nieruchomościami. *Ponadto zawarto 141 umów dzierżawy gruntów rolnych.*

- *Wydano 173 decyzje w sprawie* ***przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności,*** w tym - 137 dot. gruntów wykorzystywanych lub przeznaczonych na cele mieszkalne, 31 działek zabudowanych garażami i 5 działek przeznaczonych na cele usługowe.

- W 2003 r. gmina nabyła nieruchomości:

> na mocy zamiany nabyto działkę o pow. 538 m kw. przy ul. Liliowej 6 przeznaczonej pod budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne,

> w zamian za zaległości podatkowe nabyto własność 2 działek o łącznej pow. 1043 m kw. w obrębie Stare Miasto - przeznaczonych pod zabudowę mieszkalno - usługową oraz działkę o pow. 111 m kw. pod drogę,

> wykupiono od osób fizycznych 2 działki o pow. 19.618 m kw. oraz udziały w 2 działkach o pow. 11 m kw.,

> przyjęto darowiznę od Polskiego Związku Działkowców (2 działki o pow. 307 m kw.) i od osoby fizycznej - działka o pow. 33 m kw. zabudowana garażem,

> w ramach prawa pierwokupu nabyto 2 działki o pow. 1385 m kw., przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną,

> od Skarbu Państwa nabyto działkę o pow. 92 m kw. i działkę o pow. 393 m kw. zabudowaną obiektem administracyjnym.

IX. GOSPODARKA PRZESTRZENNA

Rok 2003 był ważnym rokiem dla wszystkich gmin w Polsce i dla inwestorów, albowiem od ***11 lipca weszły w życie znowelizowane ustawy: prawo budowlane oraz o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.*** Wbrew zapowiedziom, wprowadzone zmiany nie przyspieszyły procesu decyzyjnego, lecz go wydłużyły. Jest to spowodowane m.in. niedostateczną ilością miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. W przypadku Legnicy "pokrycie" planów obejmuje 17,3 % całego obszaru miasta, co daje 27 % terenów przeznaczonych pod inwestycje. *Nie mają miejscowych planów takie tereny, jak np.* dzielnice mieszkaniowe "Kopernik" i "Piekary", tereny mieszkaniowe położone wzdłuż al. Rzeczypospolitej, dawne wsie: Przybków, Piątnica, Piekary Stare i Piekary Wielkie. *W przypadku gdy nie ma obowiązującego planu miejscowego, określenie sposobów zagospodarowania i warunków zabudowy danego terenu pod inwestycję wymaga wydania indywidualnej decyzji.* Zanim to jednak nastąpi, zachodzi konieczność przeprowadzenia uzgodnień z wojewodą, z zarządem województwa i zarządem powiatu. *W efekcie inwestor oczekuje na decyzję o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu ok. 4 miesięcy.*

W 2003 r. *do 11 lipca przeprowadzono 50 rozpraw administracyjnych, w wyniku których wydano 37 pozytywnych decyzji o warunkach zabudowy* i zagospodarowania terenu. Natomiast *od 11 lipca do Urzędu Miasta wpłynęło 116 wniosków o wydanie decyzji o warunkach zabudowy i 14 wniosków o wydanie decyzji o ustaleniu lokalizacji celu publicznego. Do końca roku wydano 31 decyzji o warunkach zabudowy i 8 decyzji o ustaleniu lokalizacji celu publicznego.*

Wydział Gospodarki Przestrzennej, Architektury i Budownictwa *wydał ponadto w 2003 r. 1006 decyzji pozwolenia na budowę, w tym po 11 lipca – 397.*

Te nowe okoliczności spowodowały, że prezydent miasta za priorytetowe zadanie uznał sporządzanie miejscowych planów. Stąd też w ub. r. przedłożył Radzie Miejskiej 15 projektów uchwał, m.in. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu ulic Sierocińskiej i Ścinawskiej, przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów: przy al. Rzeczypospolitej - tereny wojskowe przejęte po JAR leżące na północ od terenów Strefy Aktywności Gospodarczej, rejonu ul. H. Pobożnego, obszaru Staromiejskiego Centrum, terenu śródmiejskiego ograniczonego ulicami Piastowską, Dziennikarską, Nowym Światem, Działkową, Senatorską, terenu lotniska i terenów przyległych, terenu byłej strefy ochronnej Huty Miedzi oraz terenu przejętego od Wojsk FR - kompleks JAR 32.

Zakończono już prace nad sporządzeniem miejscowego planu dla rejonu ul. H. Pobożnego i kompleksu JAR 32.

W ub. r. przystąpiono również do zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Legnicy. Projekt sporządza "Agloprojekt" sp. z o.o. w Legnicy.

Ponadto sporządzono projekt zagospodarowania i podziału terenu oraz koncepcję budowy ulicy Kubańskiej.

X. EDUKACJA, KULTURA, SPORT

Oświata publiczna

W 2003 r. w administracji samorządu pozostawało 14 miejskich przedszkoli, w których opieką objęto 1415 dzieci w wieku 3 - 6 lat. Ponadto *z budżetu miasta dofinansowywano działalność 7 niepublicznych przedszkoli,* do których uczęszcza 679 dzieci. Do placówek przedszkolnych uczęszcza 47 % populacji dzieci w wieku 3 - 6 lat. Sześciolatki objęte są opieką w 99 %.

Do sierpnia ub. r. funkcjonowało 14 szkół podstawowych, do których uczęszczało 7338 uczniów. Od 1 września zlikwidowano Szkołę Podstawową nr 15. W roku szkolnym 2003/2004 w legnickich szkołach podstawowych uczęszcza 6959 uczniów.

Miasto prowadzi 11 gimnazjów ogólnodostępnych, w których uczy się w r. szkolnym 2003/2004 4.156 uczniów *i 3 gimnazja specjalne* (2 w Specjalnym Ośrodku Szkolno - Wychowawczym i 1 w Pogotowiu Opiekuńczym). W roku szkolnym 2003/2004 - po wygaszeniu Szkoły Podstawowej nr 15 przy ul. Chojnowskiej 100 - pozostało pierwsze samodzielnie funkcjonujące Gimnazjum nr 5.

Nadal postępuje proces zmniejszania się liczby uczniów w szkołach ponadgimnazjalnych. Jest to konsekwencją m.in. skrócenia cyklu kształcenia, które nastąpiło w wyniku zmian w strukturze szkół. Cykl ten uległ skróceniu w przypadku liceów ogólnokształcących z czterech do trzech, oraz techników - z pięciu lat do czterech. Ponadto zmniejsza się liczba uczniów urodzonych w kolejnych rocznikach, uczęszczających do gimnazjów i szkół

podstawowych. Wszystkie te czynniki są uwzględniane przy podejmowaniu decyzji w zakresie dalszego funkcjonowania szkół. Stąd też z dniem 31 sierpnia 2003 r. został zlikwidowany Zespół Szkół Odzieżowych (włączenie do Zespołu Szkół Ekonomicznych). Natomiast w Zespole Szkół Rolniczych od 1 września utworzono Technikum Rolnicze.

W roku szkolnym 2003/2004 funkcjonowało w mieście 18 szkół ponadgimnazjalnych i zespołów szkół. W sieci szkół ponadgimnazjalnych znajdują się wszystkie typy szkół, a więc licea ogólnokształcące, licea profilowane, technika, szkoły policealne i zasadnicze szkoły zawodowe. W r. szkol. 2003/2004 w technikach rozpoczęło naukę 26,3 % pierwszoklasistów (505 uczniów), w zasadniczych szkołach zawodowych - 13,5 % (299 osób), w liceach ogólnokształcących - 52,2 % (1163 uczniów), liceach profilowanych - 7,9% (175 uczniów).

W administracji samorządu pozostawały ponadto: Młodzieżowe Centrum Kultury, 15 świetlic szkolnych, Ośrodek Doradztwa Metodycznego i Doskonalenia Nauczycieli, Poradnie Psychologiczno - Pedagogiczne nr 1 i nr 2 oraz Szkolne Schronisko Młodzieżowe.

Oświata niepubliczna

Zgodnie z ustawą o systemie oświaty szkoły niepubliczne mogą zakładać osoby fizyczne i prawne.

W Legnicy w roku szkolnym 2003/2004 funkcjonuje 15 szkół niepublicznych. Większość z nich - 13 - to szkoły policealne. Pozostałe dwie prowadzone są przez Prowincję Zakonu Ojców Franciszkanów Konwentualnych w Krakowie. Są to: Katolickie Liceum Ogólnokształcące, funkcjonujące od 1957 r. i Gimnazjum im. św. Franciszka z Asyżu, założone w 2001 r., mieszczące się od r. szkol. 2003/2004 w dzierżawionym od Urzędu Marszałkowskiego obiekcie przy ul. Senatorskiej 1.

> ***Przekazywana z budżetu państwa subwencja oświatowa tylko w 77,9 % pokryła wydatki bieżące związane z funkcjonowaniem szkół i placówek oświatowych.*** Warto tu dodać, że subwencja ta nie pokryła nawet w pełni wydatków na wynagrodzenia i pochodne od nich. ***Ze środków własnych miasto musiało także przeznaczyć pieniądze na remonty i wydatki rzeczowe,*** tj. opłaty za energię, zakup pomocy naukowych, zakup opału, środków czystości.
Ze środków własnych miasto utrzymuje również przedszkola, na co wydatkowano 9.831.724 zł.

> ***W 2003 r. dofinansowywano wyjazdy wakacyjne i zajęcia dla dzieci pozostających w czasie ferii zimowych i wakacji w mieście. Na ten cel wydatkowano 315.527 zł, w tym m.in. na:*** *organizację półkolonii w okresie ferii zimowych* w Szkołach Podstawowych nr 4 i nr 7 oraz w MCK - 88.367 zł (z półkolonii skorzystało 560 dzieci); *na organizację półkolonii w okresie ferii letnich* w SP nr 4 i nr 6, w Specjalnym Ośrodku Szkolno - Wychowawczym oraz w Młodzieżowym Centrum Kultury - 109.754 zł (z półkolonii skorzystało 673 dzieci); na organizację wypoczynku w Zaborówcu dla dzieci z rodzin najuboższych - 90.000 zł

(dotacja dla ZHP); na organizację obozu w Sławie - 6.000 zł (dla Ochotniczych Hufców Pracy Centrum Edukacji i Pracy).

> ***Kontynuowano pomoc materialną dla najzdolniejszych uczniów*** - w okresie styczeń - czerwiec 2003r. wypłacono ***stypendia*** miesięczne dla 13 najzdolniejszych uczniów, a w okresie wrzesień - grudzień dla 17 uczniów. Ponadto 84 uczniom przyznano jednorazowe stypendia prezydenta miasta. ***Na ten cel przeznaczono w ub. r. ogółem 39.600 zł - ze środków własnych gminy.*** Poza tym 21 uczniów legnickich szkół otrzymało ***stypendia Prezesa Rady Ministrów*** w roku szkolnym 2003/2004. *Sfinansowano także zakup 173 kompletów podręczników dla dzieci biednych za kwotę 13.589 zł* - w ramach realizacji rządowego programu pn. "Wyprawka szkolna".

> ***Realizowano również dowożenie uczniów do szkół, na co wydatkowano 45.420 zł.*** Pieniądze te przeznaczono na dowożenie dzieci do Zespołu Szkół Integracyjnych im. Piastów Śląskich oraz na refundację wydatków związanych z dowożeniem niepełnosprawnego ucznia do Ośrodka Szkolno - Wychowawczego dla Dzieci Głuchych we Wrocławiu.

> ***Na dożywianie uczniów w szkołach przeznaczono 710.889 zł. Z tej formy pomocy skorzystało 2.086 uczniów.***

> W 2003 r. zorganizowano już szóstą legnicką edycję ***Ogólnopolskiego Samorządowego Konkursu Nastolatków "Ośmiu Wspaniałych".*** Konkurs, którego celem jest promowanie i wspieranie aktywności młodych ludzi, został rozstrzygnięty 12 marca. ***W finale 9. krajowej edycji tego Konkursu znalazł się Mateusz Sztobryn z Zespołu Szkół Elektryczno - Mechanicznych.***
Po raz czwarty zorganizowano ***legnicki konkurs samorządowy dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych, który tym razem odbywał się pod hasłem Polska na drodze do Unii Europejskiej"***. Laureat konkursu - Piotr Palacz z II LO - otrzymał indeks do Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej.

> W ub. r. powstało wiele ciekawych i nowych inicjatyw, promujących osiągnięcia legnickich placówek oraz Legnicy. Otóż ***po raz pierwszy zorganizowano I Ogólnopolski Konkurs Skrzypcowy "Młody Paganini" pod patronatem prezydenta Legnicy*** (10 - 12 kwietnia), w którym uczestniczyli młodzi skrzypkowie z Legnicy i z Polski w wieku do 15 lat. Pomysłodawcą konkursu był nauczyciel z legnickiego Zespołu Szkół Muzycznych - Konrad Dragan.
Zwycięzcami konkursu zostali: Olga Piskórz z Legnicy i Mateusz Smól z Poznania. Oboje otrzymali nagrody pieniężne po 1.000 zł. Ponadto Olga Piskórz zdobyła nagrodę dodatkową

za najlepsze wykonanie utworu N. Paganiniego - stypendium artystyczne i nagrodę prezydenta Legnicy. Organizatorzy postanowili kontynuować organizację Konkursu.

Z inicjatywy dyrekcji i pedagogów Szkoły Podstawowej nr 16 - odbyło się I Legnickie Dyktando pod patronatem prezydenta miasta. Uczestniczyło w nim prawie 200 osób. Spośród najmłodszych uczestników *I Małym Mistrzem Ortografii została Aleksandra Siwczyńska ze SP nr 20,* kategorię młodzieżową reprezentowało 66 uczestników. *Młodym Mistrzem Ortografii Miasta Legnicy została Olga Piskórz z legnickiego gimnazjum muzycznego. Mistrzynią najstarszych miłośników ortograficznego łamania piór została mieszkanka Lubina, Barbara Chrzanowska.*

> ***Po raz szósty odbył się w Legnicy (3 - 4 października) Dolnośląski Festiwal Nauki pod patronatem prezydenta miasta.*** Podczas legnickiego festiwalu zaprezentowano wykłady i pokazy z różnych dziedzin nauki, w tym m.in. z fizyki i chemii.

> ***W 2003 r. poprawiła się znacznie baza lokalowa legnickiego szkolnictwa,*** o czym mowa w Rozdziale "Inwestycje". Na ***remonty i konserwacje urządzeń*** w placówkach oświatowo - wychowawczych ***poniesiono nakłady w wysokości 1.157.392 zł***. Natomiast ***na zakupy inwestycyjne*** (m.in. zestawy komputerowe do SP nr 1, nr 7, nr 16, nr 17, Gimnazjum nr 5 i nr 7) ***i na realizację zadań inwestycyjnych wydatkowano ogółem ze środków budżetowych i ze źródeł pozabudżetowych 7.838.944 zł.***

> Wprawdzie samorządowi nie podlegają wyższe uczelnie, których jest w mieście 5 (Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa, Filia Politechniki Wrocławskiej, Wyższa Szkoła Zarządzania, Wyższa Szkoła Menedżerska, Wyższe Seminarium Duchowne) oraz Nauczycielskie Kolegium Języków Obcych (ok. 12.000 studentów), tym niemniej prezydent miasta tworzy pozytywny klimat do ich dalszego rozwoju.
Spotykając się z rektorami i kanclerzami wyższych uczelni, prezydent miasta interesował się dalszym rozwojem uczelni w kontekście budowanej "Strategii rozwoju miasta na lata 2004 - 2014" i ich włączaniem się w nurt życia społeczno - gospodarczego miasta. Jednym z efektów tych działań było podpisanie listu intencyjnego z Państwową Wyższą Szkołą Zawodową o zasadach współpracy przy realizacji projektu pn. "Uruchomienie Uczelnianego Centrum Innowacyjno - Wdrożeniowego przy PWSZ w Legnicy". Celem tego projektu ma być wzmocnienie i wykorzystanie potencjału regionalnego sektora akademickiego i naukowo - badawczego dla rozwoju przedsiębiorczości w Legnicy i okolicach.
Warto też dodać, że prezydent uczestniczył w posiedzeniach Konwentu PWSZ.

Kultura

W 2003 r. gminie podlegało 5 instytucji kulturalnych: Muzeum Miedzi, Teatr im. H. Modrzejewskiej, Legnicka Biblioteka Publiczna, Galeria Sztuki i Legnickie Centrum Kultury. ***Cztery instytucje (z wyłączeniem LCK) otrzymały dotacje w ogólnej wysokości 7.465.030 zł, w tym środki własne gminy wyniosły 6.604.030 zł, a dotacja celowa z budżetu państwa 811.000 zł. Dotacją celową z budżetu państwa dofinansowane były tylko 3 instytucje kultury -*** Teatr, Galeria Sztuki i LBP.

Natomiast ***Legnickie Centrum Kultury ze środków własnych gminy otrzymało dotację w wysokości 1.763.355 zł oraz 30 tys. dotacji Ministra Kultury*** na Ogólnopolski Turniej Chórów "Legnica cantat".

Warto odnotować, że *w ubiegłym roku minęło 25 lat funkcjonowania Legnickiego Centrum Kultury.*

> ***Legnica gościła radnych Sejmiku Dolnośląskiego. W Ratuszu odbyło się 15 marca posiedzenie Komisji Rozwoju Turystyki, Sportu i Rekreacji oraz Komisji Kultury, Nauki i Edukacji Sejmiku Województwa Dolnośląskiego.*** Debata, z udziałem prezydenta Legnicy, dotyczyła strategii rozwoju turystyki i dziedzictwa kulturowego Dolnego Śląska.

> ***Rok 2003 był bogaty w różne wydarzenia artystyczne i kulturalne.*** W mieście odbyły się m.in. ***XII Legnickie Wieczory Organowe*** (recitale organowe - raz w miesiącu - od kwietnia do października w Katedrze p.w. św. Apostołów Piotra i Pawła) i ***XIII Conversatorium Organowe*** (9 - 12 września), organizowane przez Legnickie Centrum Kultury.

LCK było ponadto organizatorem takich m.in. imprez, jak np. XXIV Festiwal Artystyczny Przedszkoli, XXII Regionalne Spotkanie Zespołów Folklorystycznych, XI Warsztaty Filmu Animowanego, Dolnośląskie Spotkanie Orkiestr Dętych, Mikołajkowy Turniej Tańca Towarzyskiego.

Jak co roku - dzięki sponsoringowi różnych instytucji i firm - miasto przy współpracy z placówkami - zorganizowało ***Dni Legnicy*** (25 maja - 1 czerwca), podczas których wystąpił zespół "Raz, dwa, trzy", Paweł Kukiz i Ewelina Flinta, odbył się IV Turniej Kowali o "Srebrne klucze Legnicy" i IV Spływ samoróbek o "Błękitną wstęgę Kaczawy" (org. OSiR).

Po raz pierwszy odbyły się Imieniny ulicy Najświętszej Marii Panny, przygotowane przez Ośrodek Sportu i Rekreacji pod patronatem prezydenta miasta. Bogaty program artystyczny i sportowy, podczas którego odbyły się m.in. pokazy sekcji sportowych i walk rycerskich, spektakl plenerowy Teatru Prawdziwego z Bielawy, występy legnickich zespołów (Big Band, Złote dzieci) oraz kapel podwórkowych Znad Baryczy i Bałuty z Łodzi oraz Kabaret Moralnego Niepokoju i Tercet Egzotyczny, zgromadził tysiące legniczan.

> *Do ciekawych ubiegłorocznych przedsięwzięć* należy zaliczyć zorganizowanie przez Muzeum Miedzi ***Dni Indii*** pod patronatem Ambasadora Indii i Prezydenta Legnicy, w ramach których mieszkańcy mogli obejrzeć, m.in. wystawę lalek i pokaz tańca indyjskiego. Przygotowano też projekcję filmów i odczyt nt. "Wcielenie Boga Wisznu".
Muzeum było też organizatorem interesujących wystaw, które zgromadziły wielu zwiedzających, w tym m.in. "Malarstwo Jacka Malczewskiego", "Polska rzeźba XIX wieku" ze zbiorów Muzeum Narodowego w Krakowie, "Armia Sowiecka w Legnicy" - część II - wyjście, "Malarstwo na miedzi" – m.in. ze zbiorów Muzeum Narodowego w Pradze, "Sztuka Leona Wyczółkowskiego".

> 28 marca 2003r. Legnica (w Teatrze Modrzejewskiej) była miejscem uroczystości związanych z dolnośląskimi obchodami Międzynarodowego Dnia Teatru.
Teatr im. H. Modrzejewskiej przygotował w ub. r. 152 spektakle, w tym takie m.in. premiery, jak: "Wschody i zachody miasta", wg scenariusza legnickiego twórcy Roberta Urbańskiego i w reżyserii Jacka Głomba, "Zona", "Porucznik z Inishmore".
Teatr był na występach zagranicznych w Moskwie ze spektaklem "Mersi, czyli przypadki Szypowa" wg B. Okudżawy. Występował też gościnnie na deskach krajowych teatrów, w tym w Warszawie, Jeleniej Górze, Tarnowie, we Wrocławiu i w Łodzi. Warto dodać, że legnicki Teatr wygrał w ub. r. m.in. w Plebiscycie na wystawienie polskiej sztuki współczesnej za spektakl “Szpital Polonia”. Sztuka ta została dostrzeżona i nagrodzona także w innych konkursach teatralnych w Polsce.

> ***Legnicka Biblioteka Publiczna wraz z 15 filiami*** była organizatorem wielu konkursów plastycznych i literackich dla dzieci i młodzieży oraz spotkań autorskich i promocji książek. Zorganizowano również sesję popularnonaukową nt. "Wartości intelektualne klasycznej literatury dziecięcej". Ponadto w Galerii "Loża" przygotowano kilka wystaw, w tym m.in. rysunki satyryczne Zbigniewa Jujki, ilustracje książkowe Zdzisława Witwickiego, ilustracje Edwarda Lutczyna, prace plastyczne uczniów V LO, karty świąteczne.

> ***W 2003r. miasto wzbogaciło się o kolejną Galerię - Galerię Srebra w zabytkowym budynku "Pod przepiórczym koszem".*** Jej otwarcie nastąpiło 16 maja. Odbywają się tu cykliczne wystawy srebra, w tym m.in. zaprezentowano prace Larsa Torvaldssona ze Szwecji.
Galeria Sztuki w ramach Legnickiego Festiwalu Srebra zorganizowała w maju i w czerwcu kilka wystaw, w tym wystawę prac 12. Międzynarodowego Konkursu Sztuki Złotniczej "Krąg", srebrne szkoły z Hiszpanii i Łotwy. W sierpniu zaprezentowano wystawę malarstwa Dariusza Milińskiego "Strażnik bajek". ***W listopadzie odbył się wernisaż wystawy "Promocje 2002",*** podczas którego wręczono nagrody laureatom 13. Ogólnopolskiego Przeglądu Malarstwa Młodych "Promocje 2002" - Grand Prix (nagroda Ministra Kultury)

otrzymała Barbara Gębczak - Janas z ASP we Wrocławiu, nagrodę prezydenta Legnicy - Małgorzata Wielek - Mandreli z ASP w Krakowie, nagrodę Galerii Sztuki - Magda Burdzyńska z ASP w Krakowie.
Galeria Sztuki, w ramach promocji współczesnej polskiej sztuki złotniczej, przygotowała cztery wystawy poza granicami kraju, w tym dwie w Niemczech (VI -VII w Gifhorn i w Getyndze) i dwie w Szwecji (IX - X w Västeras i Uppsali).

> ***Program dofinansowań z budżetu gminy objął przedsięwzięcia służące m.in. podtrzymywaniu tradycji i ochronie dziedzictwa kulturowego*** (organizacja świąt narodowych i regionalnych, II Legnickie Dni Kultury Kresowej, III Święto Ogórka), ***projekty służące promocji kultury Legnicy*** (m.in. Ogólnopolski Turniej Chórów "Legnica cantat'34", 26. Międzynarodowa Wystawa "Satyrykon", Legnicki Festiwal Srebra - a w jego ramach, m.in. 12. Międzynarodowy Konkurs Sztuki Złotniczej "Krąg"), ***imprezy kultywujące i prezentujące muzykę i sztukę etniczną różnych narodów*** (Europejskie Spotkania Mniejszości Narodowych i Etnicznych "Pod Kyczerą") ***oraz programy popularyzujące Legnicką Orkiestrę Symfoniczną*** pod dyr. Benedykta Książdzyny i ***Legnicką Orkiestrę Dętą*** pod batutą Mariana Skowrona, ***a także projekt popularyzujący i prezentujący polską i międzynarodową literaturę - 8. Festiwal Literacki Port Legnica 2003.***
W 2003 r. ***dofinansowane było również wydawnictwo Towarzystwa Przyjaciół Nauk - XXI tom "Szkiców Legnickich". Zakupiono także wydawnictwo albumowe pt. "Legnica",*** opracowane przez legnicką firmę "Edytor".

Sport i rekreacja
Władze samorządowe nie zajmują się bezpośrednio organizacją zajęć i imprez sportowo - rekreacyjnych. Zadania te realizują Ośrodek Sportu i Rekreacji, który jest jednostką budżetową gminy oraz kluby sportowe i stowarzyszenia. ***Gmina ponosi koszty utrzymania dwóch stadionów: przy Alei Orła Białego (ASPN "Miedź") i przy ul. Grabskiego (KS "Konfeks"), na co w ub. r. wydatkowano 215.500 zł. Ponadto 20 stowarzyszeń i klubów sportowych oraz 13 Uczniowskich Klubów Sportowych i Legnicki Szkolny Związek Sportowy otrzymują z budżetu miasta pieniądze na organizację szkoleń dzieci i młodzieży oraz szkolenie trenerów, instruktorów i sędziów, a także na organizację imprez. Na ten cel wydano w 2003 r. 494.500 zł.***

> ***W 2003 r. szczególny nacisk prezydent miasta położył na upowszechnianie kultury fizycznej wśród dzieci i młodzieży, inicjując w tej sprawie dyskusję w środowisku działaczy sportowych.*** W kwietniu prezydent spotkał się z przedstawicielami legnickich klubów sportowych. Przedmiotem dyskusji były zagadnienia finansowania sportu, w tym zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży. Rozmowy kontynuowano we wrześniu (11 i 17

września) - podczas spotkania z Zarządem i działaczami Autonomicznej Sekcji Piłki Nożnej "Miedź" oraz z przedstawicielami Autonomicznej Sekcji Piłki Ręcznej "Miedź". Natomiast w październiku prezydent rozmawiał z przedstawicielami powstającego Stowarzyszenia Sympatyków Klubu "Miedź". Rozmowy dotyczyły poszukiwania dodatkowych pieniędzy na szkolenie młodzieży i działalność klubów oraz pilnej potrzeby modernizacji stadionu przy Al. Orła Białego.

Promocji i upowszechnianiu sportu wśród dzieci i młodzieży służy także zwiększenie ilości godzin wychowania fizycznego w wybranych szkołach. I tak w roku szkolnym 2003/2004 w VII LO przy ul. Mazowieckiej 3 powstała klasa sportowa o profilu piłka siatkowa / pływanie, w Szkole Podstawowej nr 20 przy ul. Wierzyńskiego 1 - klasa o profilu ogólnosportowym, w Gimnazjum nr 9 przy ul. Wierzyńskiego 1 – klasa o profilu piłka siatkowa / piłka koszykowa.

Ponadto od dwóch już lat funkcjonują klasy sportowe w : Zespole Szkół Technicznych i Ogólnokształcących – o profilu piłka nożna, Gimnazjum nr 11 przy ul. Wrocławskiej 211 – o profilu piłka siatkowa/piłka koszowa i w Gimnazjum nr 3 przy ul. Grabskiego 14 – o profilu piłki nożnej.

> Prezydent miasta obejmował patronaty nad wieloma imprezami rekreacyjnymi i sportowymi, promującymi powszechną kulturę fizyczną. Gościł też w Ratuszu sportowców i ich trenerów, którzy zdobyli sukcesy i osiągnięcia, rozsławiając Legnicę w kraju i poza jego granicami.

Prezydent udzielał wsparcia finansowego i organizacyjnego masowych imprez, do których należy zaliczyć m.in.: II Otwarte Mistrzostwa w Pływaniu, II Halowy Miting Lekkoatletyczny, V Wakacyjną przygodę z piłką nożną, biegi przełajowe, XVI Bieg Lwa Legnickiego.

> W zorganizowanych przez OSiR 60 imprezach, udział wzięło prawie 50 tys. osób w różnym wieku. Oferta tej placówki była bowiem adresowana do szerokiego grona odbiorców - od przedszkolaka do osób złotego wieku. OSiR - jak zwykle - był największym organizatorem imprez rekreacyjno - sportowych w okresie ferii zimowych i podczas wakacji.

Dla najmłodszych legniczan zorganizował dwie imprezy: w marcu XIII Legnicki Wielobój Przedszkolaków, a 1 czerwca Ośrodek zaprosił dzieci na kąpielisko "Kormoran" na uroczyste chrzciny drewnianego statku m/s EUROPA.

Jak co roku największe zainteresowanie wśród młodzieży miały turnieje siatkówki i koszykówki 3-osobowej. Zorganizowano 6 Siatkarskich przekładańców i trzy wakacyjne turnieje siatkówki plażowej na "Kormoranie". ***Po raz drugi na legnickim rynku rozegrany został Turniej siatkówki plażowej o puchar prezydenta miasta***, z udziałem m.in. drużyny niemieckiej oraz wicemistrzyń Polski Agnieszki Kucypery i Ewy Kalinowskiej.

Dla amatorów 3-osobowej koszykówki zorganizowano sześć turniejów, w tym jeden na deptaku przy ul. Złotoryjskiej.
W 2003r. OSiR zorganizował trzy biegi przełajowe (Przełaje Wielkanocne, Bieg Wagarowicza, Bieg Lwa Legnickiego). ***Nie zabrakło też imprez rowerowych:*** Wyścigi Rowerowe o Palmę Legnicy, Rodzinna Majówka do Legnickiego Pola i V Rajd Rowerowy im. św. Jadwigi do Legnickiego Pola.
Szczególnymi atrakcjami dla legniczan oraz gości były jak zawsze: IV Turniej Kowali o "Srebrne Klucze Legnicy" z udziałem 12 zespołów kowalskich z różnych miejsc Polski - zmaganiom kowali towarzyszyły koncerty Legnickiej Orkiestry Dętej, Zespołu Mirage i gwiazd - Gang Marcela i Pigwa Show; ***V Spływ Samoróbek o Błękitną Wstęgę Kaczawy,*** w którym udział wzięło 19 załóg pływających na najdziwniejszych jednostkach.

> ***W 2003 r. odbyło się wiele imprez sportowych o charakterze ogólnopolskim i międzynarodowym oraz regionalnym, którym patronował prezydent Legnicy. Były to m.in.:*** 38. Międzynarodowy Wyścig Kolarski "Szlakiem Grodów Piastowskich", Międzynarodowy Puchar Polski Karate Kyokushin, II Wyścig MTB o puchar Lwa Legnickiego, Międzynarodowe Mistrzostwa Polski Wszechwag - Open Karate Kyokushin, IV Europejski Puchar Miedzi w Karate, XVII Międzynarodowy Mikołajkowy Turniej Piłki Nożnej Chłopców, XIX Międzynarodowy Turniej Szachowy o Puchar Wojewody Dolnośląskiego, XIV Mikołajkowy Turniej Karate WKF Dolnego Śląska.
W 2003r. w Legnicy odbyły się XX Mistrzostwa Polski Strażaków w Piłce Siatkowej o puchar Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej (25 - 27 kwietnia).
Po wielu latach powrócił do Legnicy Wyścig Kolarski Tour de Pologne. Wprawdzie 12 września 2003r. była tylko w naszym mieście lotna premia V etapu 60 Wyścigu, ale w wyniku rozmów z głównym organizatorem Czesławem Langiem ustalono, że w 2004r. będzie kolejna lotna premia, a w 2005r. - Legnica będzie miastem etapowym.

> ***Od pięciu już lat w okresie wakacyjnym - od 1 lipca do 30 sierpnia - odbywa się pod patronatem prezydenta miasta "Wakacyjna przygoda z piłką", której organizatorami są Okręgowy Związek Piłki Nożnej i ASPN "Miedź".*** W ub. r. rozegrano 853 mecze, grały 424 zespoły, a uczestniczyło 5130 zawodników.
Natomiast ***KS "Konfeks" zorganizował w sierpniu - już po raz kolejny - "Wakacje z tenisem stołowym".***

XI. PROMOCJA, WSPÓŁPRACA REGIONALNA I ZAGRANICZNA

W 2003r. skoncentrowano się na promocji kultury i promocji gospodarczej. Celem promowania kultury i dziedzictwa kulturowego Legnicy współorganizowano wydarzenia artystyczne o charakterze ogólnopolskim i międzynarodowym oraz rozwinięto kontakty i współpracę ze środowiskiem twórczym. Opracowano i wydano legnicki plakat - po raz pierwszy w historii miasta (jego autorką jest artystka plastyk Małgorzata Maćkowiak), ***kontynuowano wydawanie kalendarza artystycznego,*** promującego przedsięwzięcia artystyczne miasta - na rok 2004 opracowano i wydano kalendarz pn. "Legnicki Festiwal Srebra" (w języku polskim i angielskim), popularyzujący współczesną polską sztukę złotniczą i legnicki dorobek w tej dziedzinie oraz legnickich artystów plastyków, ***kontynuowano cykl wydawniczy o obiektach zabytkowych miasta,*** wydając foldery "Stary Ratusz" i "Teatr".
W kwietniu 2003r. - w ramach zawartego porozumienia z Biurem Turystycznym przy ul. NMP 1 - ***otwarto Punkt Informacji Miejskiej,*** w którym zarówno turyści, jak i mieszkańcy mogą bezpłatnie otrzymywać materiały promocyjne miasta, informacje o przedsięwzięciach kulturalnych i sportowych w mieście. W okresie letnim organizowane były także wycieczki z przewodnikiem po mieście.

> ***Przedmiotem promocji gospodarczej było prezentowanie miasta jako miejsca korzystnego do inwestowania, posiadającego własne tereny pod inwestycje, jak też tereny poprzemysłowe, miasta przyjaznego środowisku. Opracowano w związku z tym nowy katalog ofert inwestycyjnych, który był prezentowany na kilku targach, tj.*** Międzynarodowych Targach Nieruchomości i Finansów we Wrocławiu (edycja wiosenna 11 - 13 kwietnia, edycja jesienna 26 - 28 września), 74. Targach Technologii Przemysłowych i Dóbr Inwestycyjnych w Poznaniu (17 - 20 czerwca), Targach Inwestycyjnych Miast Polskich "Investcity" w Poznaniu (18 - 21 listopada). Legnickie oferty inwestycyjne wraz z innymi materiałami promocyjnymi były także kolportowane na międzynarodowych targach nieruchomości w Monachium, Madrycie, Barcelonie i w Cannes.
W ramach promocji gospodarczej ***zorganizowano także kilka spotkań dyskusyjnych z inwestorami lokalnymi i zagranicznymi.***

> Pod koniec 2003r. ***podjęto prace w zakresie opracowania nowego portalu internetowego Urzędu Miasta i wprowadzania danych do zakupionego kiosku informacyjnego***, który udostępniono mieszkańcom w styczniu 2004r.

> Społeczność miasta była na bieżąco informowana o planowanych przez samorząd działaniach i rozstrzygnięciach, jak i towarzyszących im uwarunkowaniach. ***Na katalog narzędzi służących komunikacji społecznej składały się:***

> comiesięczne *konferencje prasowe*, na których prezentowane były bieżące zamierzenia i decyzje prezydenta oraz projekty dokumentów przekazywanych Radzie Miejskiej (18 konferencji),
> *codzienna obsługa interesujących się pracą samorządu dziennikarzy oraz przygotowywanie serwisów informacyjnych* (212 przekazano mediom lokalnym, ogólnopolskim i czasopismom samorządowym), a także monitorowanie lokalnych i ogólnopolskich doniesień wiążących się z działaniami legnickiego samorządu (zarejestrowano ok. 3 tys.). Publikacje te zostały zgromadzone i zarchiwizowane w cotygodniowych "Przeglądach prasy",
> pełnienie *dyżurów telefonicznych w redakcji "Słowo Polskie Gazeta Wrocławska" oraz w tygodniku "Konkrety*". Prezydent miasta pełnił 18 razy dyżur w "Gazecie Wrocławskiej". Zapisy tych rozmów były publikowane nazajutrz w dzienniku. W "Konkretach" w każdy czwartek dyżurował prezydent na zmianę ze swymi zastępcami. Efekty tych rozmów były także publikowane w tygodniku. Dzięki ww. dyżurom ponad 500 legniczan mogło porozmawiać z przedstawicielami samorządu o nurtujących ich sprawach bytowych, mieszkaniowych i związanych z zatrudnieniem, a także z jakością funkcjonowania służb komunalnych,
> *współpraca z Radiem "Plus"* w zakresie przygotowywania audycji "Gość z Ratusza" (w każdy wtorek tygodnia) i "5 minut dla prezydenta Legnicy" (w każdy piątek tygodnia), z *Telewizją Kablową "DAMI"* w zakresie przygotowywania programu publicystycznego "Legnica w obiektywie" (emisja raz w tygodniu - 52 programy) oraz z *Telewizją Regionalną Zagłębia Miedziowego sp. z o.o.* w zakresie przygotowywania programu "Region" (emisja raz w miesiącu -12 programów) - na mocy zawartych umów na 2003 r.,
> *rozmowy prezydenta miasta z internautami na tzw. czatach* - na portalu legnica.pl (4 spotkania); tematami dyskusji były zagadnienia związane z kulturalnym, sportowym i gospodarczym życiem miasta,
> *publikacje sponsorowane w periodykach lokalnych, regionalnych i ogólnopolskich: opracowano i wydano cztery wkładki:* dwie w "Konkretach" - o warunkach sprzedaży mieszkań komunalnych i lokali użytkowych oraz Przewodnik po Urzędzie Miasta; w dzienniku "Gazeta Wrocławska" opublikowano budżet miasta Legnicy na 2003r. i Przewodnik po Urzędzie Miasta Legnicy.
Ponadto *ukazały się artykuły m.in. w:* "Polskiej Giełdzie Nieruchomości" - legnickie oferty inwestycyjne, "Integracji Europejskiej" - wywiad z prezydentem Legnicy na temat pozyskiwania i wykorzystywania funduszy unijnych, "Kurierze Gminnym" - artykuł promujący walory miasta, miesięczniku "Euroregiony. Polska" - akademicki i edukacyjny rozwój miasta oraz wywiad z prezydentem Legnicy, "Rzeczpospolitej" - wywiad z prezydentem Legnicy o nowych obliczach Legnicy,
> *w każdy wtorek tygodnia prezydent wraz z zastępcami przyjmowali mieszkańców w sprawach indywidualnych.* Ogółem przyjęto 311 osób. Legniczanie interweniowali

w różnych sprawach, w tym głównie zwracali się o pomoc w otrzymaniu zatrudnienia oraz zgłaszali problemy mieszkaniowe (przydział mieszkania komunalnego, zamiana mieszkań, remont klatek schodowych, wykup mieszkań) i związane z konfliktami międzylokatorskimi.

Legnica w regionie i w Polsce

Miasto odgrywa istotną rolę na Dolnym Śląsku, ***uczestnicząc aktywnie w Stowarzyszeniu na Rzecz Promocji Dolnego Śląska i Stowarzyszeniu Dolny Śląsk w Unii Europejskie***j.

31 maja odbyła się w Legnicy uroczystość VII edycji Dolnośląskiego Klucza Sukcesu, którego organizatorem jest Stowarzyszenie na Rzecz Promocji Dolnego Śląska. ***Prezydent odebrał wówczas nagrodę dla miasta - Dolnośląski Klucz Sukcesu - w kategorii "Najbardziej gospodarna gmina miejska".***

Uczestnicząc w posiedzeniu Zarządu Stowarzyszenia Dolny Śląsk w Unii Europejskiej, które w lipcu odbyło się w Brukseli, prezydent miasta miał okazję odbyć rozmowy z przedstawicielami brytyjskiego regionu West Midlands na temat możliwości nawiązania współpracy z Legnicą.

Stowarzyszenie Dolny Śląsk w Unii Europejskiej zorganizowało w ub. r. kilka szkoleń dla swoich członków na temat przygotowywania wniosków i sposobów wykorzystywania funduszy strukturalnych.

> W 2003r. wiele uwagi poświęcono współpracy miast regionu. ***Prezydent Legnicy uczestniczył w pracach Forum 8 Prezydentów Miast Dolnośląskich*** (Bolesławiec, Lubin, Głogów, Jelenia Góra, Legnica, Świdnica, Wałbrzych, Wrocław). Gremium to dyskutowało m.in. o bezrobociu oraz o priorytetowych inwestycjach drogowych Dolnego Śląska, a także o praktycznych aspektach zastosowania multimediów w promocji miast dolnośląskich.

Na Konwencie Powiatów Dolnośląskich debatowano m.in. na temat współdziałania administracji rządowej z samorządowymi powiatami oraz założeń finansowania placówek służby zdrowia w 2003r.

W 2003r. Legnica rozszerzyła współpracę z gminami b. województwa legnickiego, między innymi ze Starostą Legnickim, odbywając np. *wspólne imprezy* z okazji Europejskiego Roku Osób Niepełnosprawnych, koncerty z okazji Dnia Kobiet i Dnia Edukacji Narodowej - przy współudziale posła T. Samborskiego oraz obchody świąt państwowych.

Dla miasta i powiatu legnickiego powołana jest *wspólna Komisja Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego.*

Prezydent prowadził także rozmowy z wójtem Legnickiego Pola w sprawie ustalenia przebiegu drogi krajowej nr 94.

Współpraca ze starostami powiatów: legnickiego, jaworskiego i złotoryjskiego zaowocowała podpisaniem porozumienia w sprawie utworzenia w Legnicy *Centrum Powiadamiania Ratunkowego.*

Dzięki zabiegom prezydenta w Legnicy doszło do historycznego spotkania. 8 kwietnia w legnickim Ratuszu odbyło się *Forum samorządowców b. województwa legnickiego* (wójtowie, burmistrzowie, prezydenci, starostowie wraz z przewodniczącymi rad gmin) *z przedstawicielami KGHM Polska Miedź SA na czele z prezesem Zarządu Stanisławem Speczikiem*, podczas którego przedstawiono Strategię funkcjonowania KGHM Polska Miedź w otoczeniu w kontekście norm i doświadczeń w UE. Omówiono również możliwości i kierunki współpracy miast i gmin Zagłębia Miedziowego z największym pracodawcą - KGHM.

Dla dobrego wizerunku miasta i jego rozwoju istotne znaczenie miała również współpraca prezydenta miasta z parlamentarzystami ziemi legnicko – jeleniogórskiej i przedstawicielami Rządu RP oraz Urzędu Marszałkowskiego i Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego. Liczne spotkania i rozmowy, a także bogata korespondencja służyły poszukiwaniu rozwiązań konkretnych, bieżących, ale także długofalowych, problemów Legnicy. Współdziałanie to – bliskie i odpowiedzialne – zaowocowało m.in. dodatkowymi środkami finansowymi na realizację niektórych inwestycji.

Godzi się tu wspomnieć również o ***sponsoringu wydarzeń kulturalnych i sportowo – rekreacyjnych przez niektóre legnickie instytucje i podmioty gospodarcze***, bez którego wiele imprez nie mogłoby się odbyć. ***Stąd też w 2003 r. zrodziła się idea organizacji konkursu "Filantrop Roku 2003".*** Organizatorami I edycji tego konkursu, który odbył się pod patronatem prezydenta miasta, były Stowarzyszenia "Jutrzenka" i "Persona". Jego celem było promowanie firm i instytucji oraz osób fizycznych, które wspomagały finansowo, organizacyjnie lub technicznie pozarządowe organizacje i kościoły w ich działalności charytatywnej i społecznej. Kapituła Konkursu zebrała się 15 grudnia ub. r., a wręczenie laureatom statuetki, której autorem był legnicki artysta plastyk Grzegorz Niemyjski, nastąpiło podczas noworocznego koncertu 22 stycznia 2004 r.

> W 2003r. Miasto Legnica uczestniczyło w pracach trzech ogólnopolskich związków i stowarzyszeń - ***Związku Miast Polskich, Stowarzyszeniu Zdrowych Miast Polski, a od lutego w Związku Powiatów Polskich.***

Związek Miast Polskich desygnował prezydenta Legnicy do reprezentowania Związku i udziału w pracach Naczelnej Rady Zatrudnienia, która zainaugurowała działalność nowej kadencji w czerwcu. Posiedzenia Rady odbywały się raz w miesiącu.

Prezydent miasta zgłosił Legnicę do nowego cyklu badań Systemu Analiz Samorządowych pn. "Monitorowanie usług publicznych w miastach", organizowanego przez Związek Miast Polskich.

W 2003r. Stowarzyszenie Zdrowych Miast Polski przyznało Legnicy jeden grant w wysokości 3.000 zł. Grant ten otrzymał projekt pn. "Mój przyjaciel koń", realizowany przez Koło Pomocy Dzieciom i Młodzieży o Niepełnej Sprawności Ruchowej przy Zarządzie Oddziału TPD.

> ***Legnica współpracuje z trzema miastami partnerskimi: Wuppertalem w Niemczech, Drohobyczem na Ukrainie i z Blanskiem w Czechach. Najważniejszym wydarzeniem w roku 2003 w dziedzinie komunalnej współpracy zagranicznej były obchody 10-lecia partnerstwa z Wuppertalem.*** Z tej okazji odbyła się uroczysta sesja Rady Miejskiej, podczas której podpisano porozumienie o przedłużeniu współpracy na kolejne lata (18 października) oraz konferencja międzynarodowa - z udziałem delegacji wszystkich miast partnerskich - pod hasłem "Przez partnerstwo do zjednoczonej Europy".
22 legnickie instytucje mają swych partnerów w miastach bliźniaczych, niektóre z nich współpracują z kilkoma.
W ubiegłym roku pięć kolejnych legnickich instytucji nawiązało kontakty ze swymi partnerami - Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowaczy (w Wuppertalu), Stowarzyszenie "Legnica Wspiera Niepełnosprawnych" (w Drohobyczu), Chór "Madrygał" (w Drohobyczu) i Polskie Towarzystwo Turystyczno - Krajoznawcze (w Blansku).

Współpraca zagraniczna odbywa się nie tylko w ramach partnerstw miast. Kilkanaście instytucji i szkół współdziała z partnerami spoza miast bliźniaczych. Np. uczniowie *czterech legnickich szkół współpracują z francuskimi rówieśnikami* (Zespół Szkół Budowlanych, II LO, Zespół Szkół Samochodowych i Szkoła Podstawowa nr 6), *choć Legnica nie ma zawartej umowy z żadnym miastem we Francji.*
Rozwinięto współpracę z Regionem Alzacji oraz nawiązano kontakty z regionem West Midlands w Wielkiej Brytanii.
Prezydent Legnicy złożył ofertę współpracy władzom włoskiego miasta Gallarate i rosyjskiemu miastu Rybińsk w Obwodzie Jarosławskim.

Istotnym ubiegłorocznym wydarzeniem były przygotowania do Referendum w sprawie wejścia Polski do Unii Europejskiej i w związku z tym prowadzona kampania informacyjna, czym zajmował się Gminny Ośrodek Informacji Europejskiej, który został otwarty przez prezydenta miasta 10 marca. Funkcjonował on do końca czerwca. Ważnym elementem tej kampanii był zorganizowany na legnickim rynku *26 maja festyn pn. "Spotkanie z Unią Europejską",* w którym - obok władz miasta - uczestniczyli uczniowie legnickich szkół, studenci, zespoły folklorystyczne i chór II LO. Punkty informacyjne przygotowały m.in. Agencja Rozwoju Regionalnego "Arleg" SA i Federacja Pracodawców Polski Zachodniej.

Duży wkład w szerzenie idei europejskiej miały szkoły podstawowe i ponadgimnazjalne oraz legnickie wyższe uczelnie, a także placówki i instytucje kultury. Podczas obchodów Dni Europy 5 - 9 maja w MCK odbył się koncert z udziałem uczniów Zespołu Szkół Muzycznych pn. "Muzyka Europy" i II Festiwal Piosenki Europejskiej. Legnicka Biblioteka Publiczna zorganizowała m.in. konkurs ph. "ABC młodego Europejczyka" i wystawę rysunków satyrycznych Zbigniewa Jujki "Porwanie Europy". W szkołach Kluby Europejskie organizowały tydzień kultury niemieckiej, francuskiej i angielskiej.

Gośćmi prezydenta Legnicy byli dyplomaci, którzy w ub. r. odwiedzili Legnicę: z Federacji Rosyjskiej, Francji, Bułgarii, Szwecji, Japonii, Rumunii, Republiki Federalnej Niemiec i Indii. Przedmiotem rozmów były m.in. zagadnienia związane z rozwojem Legnicy, jej przemianami i możliwością wejścia na legnicki rynek nowych zagranicznych partnerów gospodarczych.

Prezydent miasta złożył w grudniu 2003r. wniosek do Rady Europy w Strasburgu w sprawie przyznania Legnicy kolejnego wyróżnienia za inicjatywy na rzecz szerzenia idei partnerstwa i porozumienia między narodami. Przypomnijmy, że miasto zostało dotychczas uhonorowane Dyplomem Rady Europy i Honorową Flagą Rady Europy.

XII. OCHRONA ŚRODOWISKA

W 2003r. władze miasta kontynuowały realizację programu ochrony środowiska naturalnego, zwłaszcza w sferze gospodarki odpadami komunalnymi i gospodarki wodno - ściekowej, ochrony powietrza atmosferycznego i zieleni miejskiej. W 2003r. zamknięto ostatnią z 28 przestarzałych i szkodliwych ekologicznie kotłowni, jakie działały w obiektach użyteczności publicznej (Miejskie Przedszkole nr 2 podłączono do sieci centralnego ogrzewania). Doskonałe korzyści dla ochrony powietrza i dla ochrony mieszkańców przed szkodliwym hałasem i wibracjami przyniosło zakończenie latem 2003r. budowy kolejnego odcinka obwodnicy zachodniej.

Na realizację zadań z zakresu ochrony środowiska wydatkowano w ub. r. 19.352.952 zł, w tym 1.723.048 zł z Gminnego i Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Do najważniejszych ubiegłorocznych inwestycji ekologicznych należy zaliczyć:

- budowę obwodnicy zachodniej, w tym uporządkowanie gospodarki wodno - ściekowej i budowę ekranów akustycznych,
- remont mostu nad Wierzbiakiem na ul. Kunickiej,
- modernizację lewobrzeżnego wału przeciwpodziowego nad Kaczawą,
- wykonanie wewnętrznej instalacji gazowej w budynku przy ul. Pątnowskiej nr 14,17 i 19,
- wymianę kotłowni olejowych na gazowe w budynkach przy ul. Chocianowskiej 5 i al. Rzeczypospolitej 133,

- termomodernizację budynku komunalnego przy ul. Roosevelta 1,
- odbudowę rowu melioracyjnego w rejonie ul. Pszenicznej do ujścia rzeki Kaczawy (zakończenie prac w 2004r.).

Duży wkład w ochronę środowiska naturalnego mają również spółki komunalne, zwłaszcza LPWiK SA, MPK sp. z o.o. i LPGK sp. z o.o., które w ub.r. poniosły na ten cel nakłady w wysokości ponad 5 mln zł.

Warto też podkreślić, że w połowie ub. r. LPGK sp. z o.o. ogłosiło przetarg ofertowy na ***wyłonienie wykonawcy w zakresie budowy na wysypisku odpadów komunalnych instalacji do odzyskiwania biogazu. W styczniu 2004r. doszło do zawarcia umowy z firmą Ener-G Polska*** (kapitał polsko - angielski). Odzyskiwany biogaz będzie przekształcany w energię elektryczną i cieplną. Dzięki tej inwestycji, unikatowej jeśli chodzi o polskie warunki, do atmosfery przestanie wydobywać się metan i ustanie niebezpieczeństwo samozapłonów.

> ***W trosce o legnicką zieleń, corocznie z GiPFOŚiGW wydawane są pieniądze na zakup nowych drzew i krzewów ozdobnych.*** W 2003r. wysadzono m.in. 90 drzew w Parku Bielańskim oraz ponad 10.000 krzewów w Parku Miejskim, na Wzgórzu Zamkowym i na Placu Targowym. Również w pasie drogowym na ul. Sudeckiej i al. Rzeczypospolitej nasadzono drzewa. Na ten cel przeznaczono ponad 111 tys. zł. ***Dba się również o pomniki przyrody oraz cenny i unikatowy starodrzew, poddając go zabiegom pielęgnacyjno - konserwacyjnym. W ub. r. leczeniem objęto 218 drzew, na co wydatkowano prawie 100 tys. zł*** (część środków pochodziła z dotacji Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej).

> ***Istotnym elementem aktywności gminy w dziedzinie ochrony środowiska jest prowadzenie edukacji ekologicznej, szczególnie wśród dzieci i młodzież***y. W ramach inicjatyw edukacyjnych i promocyjnych w legnickich szkołach prowadzona była przez Fundację Ekologiczną "Zielona Akcja" ***kampania recyklingu puszek aluminiowych.*** W konkursie uczestniczyła młodzież z 15 szkół, zwyciężyła Szkoła Podstawowa nr 2 - jej uczniowie zebrali 694 kg puszek. Ogółem zebrano 4.400 kg puszek, tj. 242.000.

W Legnicy działa prężnie Ekobiblioteka wraz z Ośrodkiem Informacji Ekologicznej (przy ul. Łukasińskiego). W ub. r. z GFOŚiGW przekazano 50 tys. zł na zakup nowego księgozbioru i wydawnictw multimedialnych. Ekobiblioteka organizuje m.in. lekcje biblioteczne związane z ekologią i ochroną przyrody, konkursy plastyczne o tematyce przyrodniczej i pogadanki.

Różne instytucje włączają się w edukację ekologiczną dzieci i młodzieży. W ub. r. ***Towarzystwo Przyjaciół Dzieci*** *zorganizowało konkurs plastyczny i fotograficzny pn. "Chrońmy przyrodę ojczystą"*, w którym uczestniczyło 510 dzieci.

Młodzieżowe Centrum Kultury *z powodzeniem zorganizowało ósmą już edycję Ogólnopolskiego Festiwalu Piosenki Ekologicznej "EKO - PIOSENKA 2003" - pod*

patronatem prezydenta Legnicy - w którym wzięło udział 24 solistów oraz 5 zespołów wokalnych i wokalno - instrumentalnych z całej Polski. Festiwalowi towarzyszyły różne imprezy: konkursy plastyczne, ekobiesiada oraz występ grupy teatralnej "Art - Re" z Krakowa ze spektaklem "Czy śmieci muszą nas zasypać".

> ***Stałe miejsce w kalendarzu imprez ekologicznych w naszym mieście znalazły takie akcje, jak "Sprzątanie świata - Polska", "Dni Ziemi" i Europejski Dzień bez samochodu.***
W "Sprzątaniu świata" brali udział - obok dzieci i młodzieży - także dorośli mieszkańcy Legnicy. Zebrano ok. 30 ton śmieci, sprzątając m.in. Lasek Złotoryjski, międzywale rzeki Kaczawy, Park Miejski i tereny wokół Kąpieliska "Kormoran".
Koordynatorem obchodów Dni Ziemi był w ub.r. Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 3, który zorganizował m.in. warsztaty ekologiczne i degustację żywności makrobiotycznej.
W dniach 21 - 22 września odbył się w mieście Europejski Dzień bez Samochodu pod patronatem prezydenta Legnicy, w ramch którego Zarząd Klubu Turystyki Rowerowej EkoRama przy Oddziale Zakładowym PTTK HM "Legnica" zorganizował wycieczkę rowerową nad zalew Słup, natomiast LKS "Legrol" ze Stowarzyszeniem Inżynierów i Techników Komunikacji RP Oddział Zagłębia Miedziowego przygotował na legnickim Rynku m.in. pokaz sprzętu sportowego i znakowanie rowerów przez Policję. Poczas tej imprezy na ręce zastępcy prezydenta J. Zienkiewicz przekazano petycję prezydentowi miasta w sprawie budowy ścieżek rowerowych w mieście.

> ***Potwierdzeniem osiągnięć legnickiego samorządu w sferze ochrony środowiska i ekologii było przyznanie gminie w 2003r. kilku nagród i wyróżnień.*** W I Wielkim Konkursie Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej ***"Nasza Gmina w Europie" Legnica otrzymała nagrodę pieniężną w wysokości 250 tys. zł,*** która zostanie wykorzystana na realizację programu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych.
Minister Środowiska w VII edycji swego konkursu pod nazwą "Lider polskiej ekologii" przyznał Legnicy jedyne wyróżnienie w kategorii gmin miejskich.
G***mina została też jednym z pięciu laureatów konkursu, odbywającego się pod hasłem "Gmina przyjazna środowisku",*** nad którym patronat honorowy sprawował Prezydent RP A. Kwaśniewski.

XIII. PROGRAM "POROZUMIENIE DLA BEZPIECZEŃSTWA LEGNICY"

Gminny program zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego pod nazwą "Porozumienie dla bezpieczeństwa Legnicy" jest realizowany od drugiego kwartału 2002 r.
Zagadnienia bezpieczeństwa legniczan były w szczególnym centrum zainteresowania prezydenta miasta. Dlatego też prezydent wyszedł z inicjatywą organizacji spotkań

konsultacyjnych z różnymi środowiskami. Wraz z komendantem miejskim Policji i Straży Miejskiej prezydent odbył *cykl spotkań* m.in. z mieszkańcami osiedli "Kopernik" i "Piekary" oraz z przedstawicielami przedsiębiorców handlowych i dyrektorów szkół, *poświęconych sprawom bezpieczeństwa w mieście. Oceniano również realizację programu "Porozumienie dla bezpieczeństwa Legnicy"*.
Spotkania konsultacyjne przyczyniły się do wzrostu zainteresowania społecznego problematyką bezpieczeństwa i pozyskiwania nowych sojuszników w walce z łamaniem prawa. Uczestnicy spotkań wyrażali gotowość udziału w inicjatywach zmierzających do poprawy bezpieczeństwa i porządku oraz ściślejszej współpracy z Policją i Strażą Miejską.
W ub. r. szczególnie wzrosło zainteresowanie działaniami na rzecz poprawy bezpieczeństwa ze strony kierownictwa Legnickiej Spółdzielni Mieszkaniowej i SM "Piekary". Na bliską współpracę z Policją i Strażą Miejską postawiły także placówki oświatowe. Dyrektorzy szkół wyrazili ponadto gotowość przystąpienia do programu "Bezpieczna szkoła", który w najbliższych latach będzie traktowany priorytetowo przez sygnatariuszy "Porozumienia".
Wzrosło również społeczne zainteresowanie monitoringiem wizyjnym i jego efektywnością.

> ***Jednym ze skutecznych sposobów tworzenia bezpiecznych sektorów miasta jest systematyczne ich patrolowanie z wykorzystaniem monitoringu wizyjnego.*** W 2003r. zamonotowano 4 nowe kamery i zmodernizowano stację odbiorczą w Straży Miejskiej. Budowę systemu monitorowania miasta wsparły w ub. r. dwie spółdzielnie mieszkaniowe - "Piekary" (12.500 zł) i Legnicka Spółdzielnia Mieszkaniowa (10.000 zł). Na koniec roku 2003 w newralgicznych punktach miasta funkcjonowało 12 kamer, w tym także na osiedlach - "Piekary" - 3 kamery i "Kopernik" - 1 kamera.

> Istotnym elementem Programu jest ***zapobieganie patologiom i przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.*** Podejmowane w tej dziedzinie działania koncentrują się głównie na realizacji programów edukacyjnych, zajęć socjoterapuetycznych i terapeutycznych, skierowanych do dzieci i młodzieży, nauczycieli oraz rodziców. W październiku Urząd Miasta z Ośrodkiem Doradztwa Metodycznego i Doskonalenia Nauczycieli zorganizował konferencję miejską "Uzależnienia - zagrożeniem młodzieży XXI wieku", w której uczestniczyli m.in. nauczyciele, pedagodzy szkolni, policjanci, członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, księża i pracownicy placówek oświatowo - wychowawczych.
Poradnictwem i doradztwem oraz prowadzeniem zajęć terapeutycznych zajmują się m.in.:

> *Ośrodek Interwencji Kryzysowej,* gdzie najczęściej zgłaszają się rodzice mający problemy wychowawcze ze swoimi dziećmi. Z indywidualnej terapii psychologicznej skorzystało w Ośrodku 105 osób, a 147 zasięgnęło konsultacji. W terapii rodzinnej uczestniczyło 38 rodzin. Łącznie ponad 2000 osób skorzystało z oferty Ośrodka;

> *Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii,* gdzie prowadzone są zajęcia klubowe, zajęcia dydaktyczno - wyrównawcze, terapia logopedyczna, pedagogiczna i terapeutyczna. W ub. r. pracowano tu z 295 -osobową grupą dzieci i młodzieży;

> *Zespół ds. Nieletnich i Patologii Komendy Miejskiej Policji* - policjanci przeprowadzili 97 szkolnych spotkań z uczniami i nauczycielami. Policja, na wniosek lub w porozumieniu z dyrektorami, przeprowadzała też kontrole obiektów szkolnych przy użyciu psa pod kątem ujawniania narkotyków;

> *Poradnia Profilaktyki i Terapii Stowarzyszenia "MONAR"* - z porad tej placówki skorzystało 1890 osób, w tym 13 skierowano na oddziały detoksykacyjne, a 29 osób do ośrodków rehabilitacyjnych na terenie całego kraju. "MONAR" realizował też program pracy ulicznej w środowisku narkomanów "Street Worker", którego celem jest m.in. bezpośrednie docieranie do osób uzależnionych i ich rodziców w miejscach ich spotkań i zamieszkania.

> ***Przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie zajmuje się Policja, która ściśle współpracuje ze specjalistycznymi ośrodkami konsultacyjnymi, prowadzonymi przez miasto, tj. Punktem Konsultacyjnym dla Ofiar Przemocy w Rodzinie*** przy ul. Witelona, ***Punktem Konsultacyjnym dla Osób Potrzebujących Pomocy przy ul. Brackiej oraz z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej.***
W 2003r. funkcjonariusze KM Policji interweniowali w sprawach domowych waśni i kłótni 1862 razy. Dzięki temu objęto procedurą "Niebieskiej Karty" 592 ofiary przemocy.
Z porad w Punkcie Konsultacyjnym przy ul. Witelona skorzystały 123 osoby, w tym udzielono 60 porad prawnych, a 29 osób objęto opieką terapeutyczną. Ośrodek rozpoczął też kolejny cykl szkoleń dla policjantów w zakresie umiejętności prowadzenia rozmów z ofiarami przemocy oraz dziećmi - ofiarami molestowania. Natomiast Punkt Konsultacyjny przy ul. Brackiej udzielił 370 konsultacji prawnych, w tym z porad psychologa skorzystało 48 osób. Z porad zaś pedagoga korzystało 14 matek z dziećmi - w związku z problemami wychowawczymi oraz 5 osób małoletnich z problemem adaptacji środowiskowej.

- ***W utrzymaniu porządku publicznego w mieście uczestniczy ze strony samorządowej Straż Miejska.*** Na koniec 2003 r. zatrudnionych było 50 strażników, którzy samodzielnie lub wspólnie z funkcjonariuszami Komendy Miejskiej Policji patrolowali ulice miasta i podejmowali zgłaszane przez mieszkańców interwencje.
W siedzibie Straży Miejskiej przy ul. św. Piotra 2 służba pełniona jest całodobowo przez dyżurnych operacyjnych i operatorów stacji monitorowania. Natomiast Posterunek SM na osiedlu "Piekary" pracuje w systemie dwuzmianowym.

W 2003r. strażnicy nałożyli 4514 mandatów karnych na łączną kwotę 438.285 zł, w tym 2941 mandatów nałożono na sprawców wykroczeń drogowych, a 664 za wykroczenia popełnione przeciwko przepisom porządkowym. Do sądu skierowano 162 wnioski, a pouczenia otrzymało 8285 osób.
Funkcjonariusze Posterunku "Piekary", obejmując swym zasięgiem osiedla mieszkaniowe "Kopernik" i "Piekary", przeprowadzili w ub. r. 5177 interwencji, w tym 651 interwencji zgłosili mieszkańcy. Funkcjonariusze SM współpracują z Policją, z zarządami spółdzielni mieszkaniowych, ze szkołami, z kierownikami Oddziałów Gospodarki Mieszkaniowej i administratorami wspólnot mieszkaniowych.

XIV. EUROPEJSKI ROK NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Rok 2003 był dla osób niepełnosprawnych, ich rodzin i przyjaciół rokiem szczególnym, albowiem Decyzją Rady Unii Europejskiej z dnia 3 grudnia 2001r. został ogłoszony "Europejskim Rokiem Osób Niepełnosprawnych". Głównym przesłaniem Roku była walka z różnymi formami dyskryminacji osób niepełnosprawnych na szczeblu lokalnym, krajowym i europejskim poprzez podniesienie świadomości społecznej w zakresie uznania prawa osób niepełnosprawnych do pełni integracji ze społeczeństwem oraz ich równości wobec prawa.
Pragnąc, by obchody Europejskiego Roku Osób Niepełnosprawnych w naszym mieście objęły swym zasięgiem jak największe kręgi, a także w celu lepszej koordynacji przedsięwzięć, *w styczniu 2003r. został powołany przez prezydenta Legnicy Legnicki Komitet Obchodów Europejskiego Roku Osób Niepełnosprawnych, którego przewodniczącą była zastępca prezydenta Dorota Purgal.* W jego skład weszli przedstawiciele legnickich organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych, instytucji kultury, placówek oświatowych, Urzędu Miasta i Kościoła.
W naszym mieście ***obchody odbywały się pod hasłem "Legnica - razem dla wszystkich"***. Opracowano kalendarz imprez, który przewidywał m.in. organizację konkursów plastycznych, rajdów i zlotów krajoznawczych, imprez integracyjnych, olimpiad sportowych, festynów i koncertów oraz konferencji naukowych.
Realizacja wielu przedsięwzięć była możliwa dzięki ich dofinansowaniu, udzielonemu przez prezydenta miasta.
Do najważniejszych i ciekawych imprez należy zaliczyć:

> *"Legnicki Dzień Inwalidy"*, podczas którego zainaugurowano obchody Europejskiego Roku Osób Niepełnosprawnych,
> miejski *konkurs plastyczny "Ku integracji"*, zorganizowany przez Zespół Szkół Integracyjnych im. Piastów Śląskich. Nagrodzone i wyróżnione prace można było oglądać w holu Ratusza,
> *"Międzynarodowa Wystawa ART. BRUT - NADZIEJA"* - wystawie prac artystycznych

mieszkańców DPS z Langenfeld i Legnickiego Pola oraz niepełnosprawnych legniczan, towarzyszyła konferencja popularnonaukowa pn. "Promowanie równych szans osób niepełnosprawnych w Polsce i w Europie" (23 - 25 maja). W tym czasie zorganizowano także festyn sportowo - rekreacyjny w Miłogostowicach,

> 6 - 7 czerwca na stadionie KS "Miedź" odbył się *Regionalny Turniej Piłki Nożnej Osób Niepełnosprawnych*, w którym uczestniczyło 12 drużyn z Polski południowo - zachodniej,

> 20 września w *olimpiadzie "Sprawni inaczej"*, zorganizowanej przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, wzięło udział 300 osób niepełnosprawnych z regionu legnickiego,

> w *II Legnickim Dniu Integracji*, zorganizowanym w sali gimnastycznej Zespołu Szkół Technicznych i Ogólnokształcących przez Stowarzyszenie Przyjaciół i Rodziców Osób z Upośledzeniem Intelektualnym "Jutrzenka" i Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci i Osób z Upośledzeniem Umysłowym i Ruchowym "Persona", uczestniczyło 500 osób,

> 3 grudnia odbyła się *konferencja naukowa pn. "Formy kształcenia, rehabilitacji i opieki nad osobami niepełnosprawnymi w roku 2003 - Europejskim Roku Osób Niepełnosprawnych"*, której organizatorami byli: Towarzystwo Przyjaciół Nauk i Ośrodek Szkolno - Wychowawczy w Legnicy,

> *"Mikołajki 2003"* - w zabawie mikołajkowej, zorganizowanej przez TPD, wzięło udział ok. 250 dzieci, które otrzymały prezenty od św. Mikołaja,

> *"V Bal Sylwestrowy"* był ostatnią masową imprezą, zorganizowaną 30 grudnia przez Caritas Diecezji Legnickiej przy współudziale Zespołu Szkół Integracyjnych uczestniczyło ok. 300 osób niepełnosprawnych.

Niezależnie od działań związanych z obchodami Europejskiego Roku Osób Niepełnosprawnych, realizowano zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej niepełnosprawnych. Z dofinansowania na *turnusy rehabilitacyjne* skorzystało 409 osób. Natomiast na *likwidację barier architektonicznych w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej* zrealizowano 35 wniosków, na co wydatkowano 232.596 zł. Z *dofinansowania do zakupu sprzętu ortopedycznego i środków pomocniczych oraz leczniczych środków technicznych* (np. zakup obuwia ortopedycznego, pieluchomajtek, aparatów słuchowych, wózków inwalidzkich, protez kończyn) w ub. r. skorzystały 423 osoby niepełnosprawne.

Ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych była finansowana także działalność 2 warsztatów terapii zajęciowej, utworzonych dla 30 uczestników. Pod koniec ub. r. utworzono trzeci warsztat terapii zajęciowej dla absolwentów Specjalnego Ośrodka Szkolno - Wychowawczego. *Aktualnie z tej formy rehabilitacji korzysta w Legnicy 55 osób niepełnosprawnych.*

> Ważnym wydarzeniem ubiegłego roku było również ***powołanie*** *przez prezydenta miasta - z dniem 1 sierpnia -* ***Powiatowej Społecznej Rady do spraw Osób Niepełnosprawnych****, w skład której wchodzą:* Maria Janusz ze Stowarzyszenia "Jutrzenka", Krzysztof Dybek,

radny, Piotr Gadomski z Federacji Pracodawców Polski Zachodniej, Mirosław Sosnowski ze Stowarzyszenia "Nadzieja" i ks. Czesław Włodarczyk z Caritas Diecezji Legnickiej. Jej zadaniem jest m.in. inspirowanie przedsięwzięć zmierzających do integracji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, opiniowanie powiatowych programów działań na rzecz niepełnosprawnych oraz opiniowanie projektów uchwał i programów rad gmin pod kątem ich skutków dla osób niepełnosprawnych.

Prezydent Miasta Legnicy
Tadeusz Krzakowski

Dyrektor Biura Prezydenta
Maria Kubasik